

Program promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy w powiecie świdnickim na lata 2018 - 2022

Powiatowy Urząd Pracy w Świdniku

Program opracowany przez:

INDEKS Ośrodek Badań Społecznych

www.indeks-badania.pl

ul. Abpa. Walentego Dymka 194/33,

61-245 Poznań

tel. (61) 8 55 15 75, 502 625 176

biuro@indeks-badania.pl

Świdnik 2018

Spis treści:

Wstęp.....	4
I. Charakterystyka lokalnego rynku pracy i diagnoza sytuacji społeczno - ekonomicznej w powiecie świdnickim.	6
I.1. Charakterystyka powiatu świdnickiego.....	6
I.2. Ludność powiatu świdnickiego.....	13
I.3. Prognoza demograficzna dla powiatu świdnickiego.....	16
I.4. Charakterystyka gospodarcza powiatu świdnickiego.....	17
I.5. Struktura osób pracujących w powiecie świdnickim w poszczególnych sektorach gospodarczych.....	21
I.6. Charakterystyka rynku edukacyjnego w powiecie świdnickim (kształcenie publiczne w kontekście dostosowania do wymagań rynku pracy).....	23
I.7. Dopasowanie kształcenia do popytu na pracę w powiecie świdnickim.....	31
II. Analiza bezrobocia w powiecie świdnickim.	32
II.1 Ogólna charakterystyka osób bezrobotnych.....	32
II.2. Struktura bezrobotnych w powiecie świdnickim.....	36
II.3. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy.....	39
II.4. Bezrobotni według zawodów.....	41
II.5. Profilowanie pomocy dla osób bezrobotnych.	41
II.6. Zawody nadwyżkowe i deficytowe w powiecie świdnickim.....	43
II.7. Aktywizacja zawodowa realizowana przez Powiatowy Urząd Pracy w Świdniku.	47
II.8. Obszary problemowe na lokalnym rynku pracy w powiecie świdnickim.....	56
III. Określenie mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń lokalnego rynku pracy - analiza SWOT dla powiatu świdnickiego.....	61
IV. Cele i działania Programu promocji zatrudnienia i aktywizacji lokalnego ryнку pracy w powiecie świdnickim na lata 2018- 2022.....	67
IV.1. Realizatorzy Programu i mierniki monitorowania stopnia realizacji celów.....	71
V. Podsumowanie.....	73

<i>Aneks sprawozdania z realizacji Programu promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy na lata 2018 – 2022.....</i>	<i>74</i>
<i>Spis rysunków</i>	<i>76</i>
<i>Spis tabel:.....</i>	<i>77</i>

Wstęp

Prezentowany *Program promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy dla powiatu świdnickiego na lata 2018 - 2022* jest Programem o charakterze operacyjnym, który określa przedsięwzięcia, jakie w tym okresie instytucje lokalne podejmą w celu promocji zatrudnienia, ograniczenia poziomu bezrobocia i jego negatywnych skutków głównie poprzez działania mające na celu utrzymanie istniejących miejsc pracy, wspieranie tworzenia nowych miejsc pracy i podejmowania działalności na własny rachunek oraz rozwój zasobów ludzkich. Program ten pełni trzy zasadnicze funkcje: integracyjną - zawiera syntetyczny i kompleksowy zestaw działań na rzecz rynku pracy w powiecie świdnickim, komunikacyjną - dostarcza niezbędnych informacji o charakterze i zakresie działań na rzecz rozwoju rynku pracy oraz funkcję zarządczą - umożliwia monitoring i kontrolę planowanych działań i osiągniętych rezultatów, w ramach realizacji celów określonych w Programie. *Program promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy dla powiatu świdnickiego na lata 2018 – 2022* określa cele lokalnej polityki rynku pracy, które mają doprowadzić do rozwoju lokalnego rynku pracy i poprawy sytuacji osób bezrobotnych, które zgodne są z założeniami polityki rozwojowej Państwa, województwa, powiatu oraz z normami wynikającymi z członkostwa Polski w Unii Europejskiej. Program ten sporządzony został w oparciu o analizę sytuacji rynku pracy powiatu świdnickiego, z uwzględnieniem m.in. charakterystyki powiatu świdnickiego, ludności, edukacji oraz struktury bezrobocia. Niniejszy Program jest kontynuacją dotychczas realizowanego *Programu Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy na lata 2012 - 2017*, którego cele i zadania zostały dostosowane do dokumentów strategicznych stanowiących podstawę wdrażania polityki rynku pracy oraz wyznaczających kierunki rozwoju państwa, województwa, powiatu świdnickiego, aktualnych aktów prawnych oraz sytuacji na lokalnym rynku pracy. Niniejszy Program opracowano zgodnie z postanowieniami art. 9 ust. 1 pkt. 1 Ustawy o promocji zatrudnienia oraz instytucjach rynku pracy (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r. poz. 1065 z późn. zm.) oraz z art. 12, pkt 9c Ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym, (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r. poz. 1868 z późn. zm.).

Pierwszy rozdział Programu zawiera charakterystykę lokalnego rynku pracy powiatu świdnickiego (demografia, gospodarka, edukacja) oraz diagnozę sytuacji społeczno-ekonomicznej w powiecie świdnickim.

Drugi rozdział przedstawia analizę bezrobocia w powiecie świdnickim, oferty pracy, zawody deficytowe i nadwyżkowe. Powyższe rozdziały opracowane zostały na podstawie danych pochodzących ze źródeł administracyjnych, które zgodnie z definicją, udostępniane są przez wszelkiego rodzaju urzędy, zarówno na poziomie centralnym (m.in. dane Głównego Urzędu Statystycznego), ale także na szczeblu lokalnym (m.in. dane Powiatowego Urzędu Pracy). Szczególną uwagę zwrócono na diagnozę w obszarach takich jak: demografia, edukacja i gospodarka. W rozdziale drugim przedstawiono także obszary problemowe, z jakimi boryka się rynek pracy w powiecie świdnickim, natomiast w rozdziale trzecim przedstawiono analizę SWOT lokalnego rynku pracy. Rozdział czwarty przedstawia cele strategiczne i szczegółowe wraz z działaniami, które powinny być zrealizowane w perspektywie lat 2018-2022 oraz mierniki realizacji Programu wraz z podmiotami odpowiedzialnymi za realizację konkretnych działań w obszarze rynku pracy. W rozdziale piątym przedstawione zostało podsumowanie Programu. Prezentowany *Program promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy dla powiatu świdnickiego na lata 2018 – 2022* jest dokumentem, który powinien służyć przedstawicielom instytucji rynku pracy, przedstawicielom instytucji edukacyjnych, instytucji pomocy społecznej, przedsiębiorcom oraz osobom bezrobotnym i pracującym. Celem Programu jest zwiększenie poziomu aktywności i mobilności zawodowej ludności zamieszkałej na terenie powiatu świdnickiego, w szczególności osób bezrobotnych zagrożonych marginalizacją społeczną.

I. Charakterystyka lokalnego rynku pracy i diagnoza sytuacji społeczno – ekonomicznej w powiecie świdnickim.

I.1. Charakterystyka powiatu świdnickiego.

Powiat świdnicki położony jest w centralnej części województwa lubelskiego. Graniczy z następującymi powiatami: lubelskim (grodzkim), lubelskim (ziemskim), łęczyńskim, chełmskim i krasnostawskim. Stolica powiatu - Świdnik, położona jest 10 km na wschód od Lublina, przy trasie międzynarodowej Warszawa – Kijów, Warszawa – Lwów. Powiat Świdnicki położony jest w odległości ok. 70 km od przejść granicznych z Ukrainą i Białorusią.

Rysunek 1. Mapa powiatu świdnickiego.

Powiat liczy 5 jednostek administracyjnych szczebla podstawowego, w tym jedną gminę miejską (Świdnik), jedną miejsko-wiejską (Piaski) oraz trzy gminy wiejskie (Mełgiew, Rybczewice i Trawniki). Pod względem powierzchni Powiat Świdnicki jest najmniejszy w województwie lubelskim. Jego powierzchnia wynosi 468,3 km². W skład powiatu wchodzi 86 miejscowości, a ogólna liczba sołectw to także 86. Największą powierzchnię – 170 km² i liczbę miejscowości (40) posiada gmina miejsko – wiejska Piaski. Z kolei najmniejszą gminą w powiecie jest miasto Świdnik - 20 km².

Tabela 1. Podstawowe dane charakteryzujące gminy powiatu świdnickiego

	Powierzchnia w km²	Liczba sołectw	Liczba miejscowości
miasto Świdnik	20	0	1
gmina wiejska Mełgiew	95	21	18
gmina wiejsko miejska Piaski	170	40	38
gmina wiejska Rybczewice	99	14	17
gmina wiejska Trawniki	84	11	12
powiat świdnicki	468	86	86

Poniżej przedstawiono charakterystykę gmin powiatu świdnickiego.

➤ *Miasto Świdnik*

Gmina Miejska Świdnik leży w centralnej części województwa lubelskiego, przy międzynarodowej trasie Berlin – Warszawa – Kijów. To miejscowość usytuowana niedaleko terenów wypoczynkowych Pojezierza Łęczyńsko – Włodawskiego oraz kilkadziesiąt kilometrów od granicy z Ukrainą i Białorusią. 20,35 km² powierzchni całej gminy zamieszkuje 40026 osób. Świdnik to stosunkowo młode miasto Lubelszczyzny, bowiem prawa miejskie uzyskał dopiero w 1954 r. Pierwsze wzmianki o istniejącej tu miejscowości pochodzą z roku 1392, kiedy w źródłach pojawia się nazwa Świdnika Wielkiego (Maior Świdnik, bądź Magna Swydynek). W okresie międzywojennym, teren ten nosił nazwę Adampol (dziś to najstarsza dzielnica miasta) i pełnił rolę uzdrowiska i letniska dla lublinian. Jednak to nie uzdrowiskowy charakter załóżka miasta zdecydował o jego przyszłym charakterze, ale fakt, że w 1939 roku otworzono tu Cywilną Szkołę Pilotów Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej im. Marszałka Śmigłego Rydza. I to właśnie wydarzenie na zawsze zdecydowało o lotniczym charakterze przyszłego Świdnika. Lotnisko i szkoła pilotów zostały jednak zbombardowane przez Niemców.

Po wojnie w 1949 r. rozpoczęto tu budowę Wytwórni Sprzętu Komunikacyjnego, a powstające obok osiedle baraków dla budowniczych fabryki, dało początek miastu. Dziś Świdnik jest ośrodkiem przemysłu lotniczego. Znajdującą się tu fabrykę WSK PZL Świdnik, produkującą śmigłowce, a w swoim czasie również słynne motocykle WSK, w 2009 r. nabył od Skarbu Państwa włosko brytyjski koncern AgustaWestland. Od 2012 roku na terenie gminy funkcjonuje międzynarodowe lotnisko – Port Lotniczy Lublin, w pobliżu którego znajduje się trawiaste lotnisko, użytkowane przez Aeroklub Świdnik. Na obszarze gminy nie natrafimy na pamiątki przeszłości wpisane do rejestru zabytków. Można jednak napotkać miejsca, które wiele znaczą w młodej historii Świdnika. Ważnymi elementami tej historii są na pewno słynne świdnickie strajki pracownicze w WSK PZL – w 1980 roku: tzw. „Świdnicki lipiec”, a potem „Świdnicki sierpień”, które plasują się jako przyczynki do powstania NSZZ Solidarność. Także tzw. „Świdnickie spacery”, czyli masowe wychodzenie świdniczan na spacer w porze nadawania Dziennika Telewizyjnego, do dziś napawają dumą wielu mieszkańców Świdnika. Przy rondzie Świdnickiego Lipca '80, przywita nas ustawiony na stelażu śmigłowiec SM-1, będący wizytówką miasta. Natomiast w ścisłym centrum, na placu Konstytucji 3 Maja zobaczyć można Grób Nieznanego Żołnierza, a od 2015 roku także Pomnik Smoleński. Po przeciwnej stronie ulicy znajduje się centralne miejsce spotkań i wypoczynku świdniczan - plac z fontanną miejską. To tam głąz z tabliczką, upamiętniającą Świdnickie spacery, przypomina o chlubnej historii.

➤ **Gmina Piaski**

Gmina Miejsko – Wiejska Piaski leży ok. 30 km na południowy wschód od Lublina. Zajmuje obszar 169 km², który zamieszkuje 11132 osób. To jedna z większych gmin Lubelszczyzny, leżąca w centralnej części powiatu świdnickiego. Piaski prawa miejskie uzyskały już w 1470 roku. Jednak w skutek carskich represji utraciły je w 1869 roku, aby odzyskać je ponownie dopiero w roku 1993. Przed II wojną światową teren gminy zamieszkiwała duża ilość ludności żydowskiej. Dobre gleby zadecydowały o jej typowo rolniczym charakterze, gdzie przeważa uprawa pszenicy i buraków. Jednocześnie, położenie przy rozwidleniu dróg prowadzących do Chełma, Hrubieszowa i Zamościa przyczyniło się do rozwinięcia tradycji targowych i rzemieślniczych i stanowi o znaczącej funkcji jako ośrodka przemysłowo-usługowego. Świadczyć o tym mogą znane w całym regionie, cotygodniowe tzw. targi końskie. Jednym z najważniejszych zakładów przemysłowych jest

OSM Piaski, od 1948 produkująca doskonałej jakości przetwory mleczne. W 2004 roku oddana do użytku została obwodnica miasta, stanowiąca część dróg S12 i S17, podnosząc rangę Piask na komunikacyjnym szlaku wschodniej Polski. Położenie nad malowniczą doliną rzeki Giełczew i Sierotki decyduje o walorach turystyczno - rekreacyjnych. Pofałdowane pola, lasy i piękna dolina rzeki, słynąca z zabytkowych dworów i dworków, rezerwat przyrody Wierzchowiska, czy stawy w dolinie Sierotki, sprzyjają dynamicznemu rozwojowi agroturystyki wiejskiej. To, co warto zobaczyć będąc na terenie gminy, to na pewno ruiny barokowo - klasycystycznego zboru kalwińskiego, wybudowanego w latach 1783- 1835, czyli tzw. „Kościelec”. W Wierzchowiskach odwiedzić można zespół dworsko-parkowy, gdzie obecnie mieści się restauracja i pole golfowe. Warty obejrzenia jest także odrestaurowany dwór z XIX wieku i zespół pałacowy z XVIII i XIX wieku w Gardzienicach. W miejscowości Siedliszczki, na skarpie doliny rzeki Giełczew, możemy podziwiać dwór zbudowany w połowie XIX wieku. Natomiast odwiedzając środkową część doliny, przez którą przepływa rzeka Sierotka, niegdyś zwana Kozicą, natrafić można na pola dawnych dóbr Kozice Dolne – dwór i zespół parkowy. Perełką w dziedzinie kultury jest z pewnością Europejski Ośrodek Praktyk Teatralnych „Gardzienice” w Gardzienicach Drugich. Nie sposób również pominąć charakterystycznego dla Piask elementu – widocznego już z odległości kilkudziesięciu kilometrów od granic gminy, masztu radiowo – telewizyjnego. To jeden z najwyższych takich obiektów w Polsce. Mierzy 342 metry i obejmuje zasięgiem prawie całe województwo lubelskie. Miejscowość powszechnie słynie z tzw. flaków piaseckich, przyrządzanych w tradycyjny sposób. Corocznie organizowany Festiwal Flaków przyciąga tłumy smakoszy z niemal całego kraju.

➤ *Gmina Rybczewice*

Gmina leży w południowej części powiatu świdnickiego, 35 km od Lublina. Zajmuje powierzchnię 99 km² i liczy 3580 mieszkańców. Pierwsze wzmianki o Rybczewicach pojawiły się już w XV wieku. Dowiadujemy się, że w XVII w. Pilaszkowice, wchodzące w skład gminy, były własnością samego króla Jana III Sobieskiego. Jej teren cechują niezwykle walory przyrodnicze, o czym może świadczyć fakt, że ok. połowę tego obszaru zajmuje Krzczonowski Park Krajobrazowy. Gminę centralnie przecina rzeka Giełczew wraz z lewym dopływem – Radomirką. Dzięki bardzo dobrym warunkom glebowym i ekologicznym, gospodarkę zdominowało rolnictwo, w tym głównie uprawa zbóż i buraków

cukrowych, a w miejscowościach Stryjno i Kolonia Stryjno dynamicznie rozwija się sadownictwo oraz uprawa czarnej porzeczki. Na malowniczy krajobraz tego terenu składają się liczne stawy rybne, np. w miejscowości Bazar, Pilaszkowice i Częstoborowice. Otoczone zalesionymi wzgórzami, przyciągają amatorów wędkarstwa z całego regionu. Doskonałym miejscem dla rekreacji jest również teren nad Zbiornikiem Retencyjnym w Rybczewicach. Onieśmiela ilość zasobów kulturowych, na jakie można trafić na terenie gminy Rybczewice. Należy tu wymienić chociażby zespół kościoła parafialnego w Częstoborowicach z końca XVIII wieku, z obrazem Matki Boskiej Zwycięskiej – patronki wielkiej Viktorii wiedeńskiej Jana III Sobieskiego. Warte zobaczenia jest zespół dworski w Pilaszkowicach Pierwszych z XIX w., gdzie odwiedzić można nieopodal położony zabytkowy spichlerz i drewniany kościół, przeniesiony z parafii N. S. P. Jezusa z ulicy Kunickiego w Lublinie. Na uwagę zasługuje też XVII – wieczny zespół dworski w Stryjnie Pierwszym. Turystów zwabić może jego malownicze położenie przy brzegu rzeki Giełczew, na wzniesieniu z dwóch stron otoczony stawami. Ciekawostką jest, że we wsi Wygnanowice znajduje się młyn wodny, który od ponad 100 lat służy okolicznym mieszkańcom, przerabiając zboże na mąkę pszenną i żytnią. Młyn usytuowany jest nad rzeką Giełczewką, wpadającą do rzeki Wieprz.

➤ **Gmina Trawniki**

Gmina Trawniki zajmuje 84,16 km² i liczy 9102 mieszkańców. Leży na pograniczu Wyżyny Lubelskiej i Polesia Wołyńskiego, w malowniczych dolinach rzek Wieprz i Giełczew oraz kanału Wieprz – Krzna. Północną część gminy zajmują tereny Nadwieprzańskiego Parku Krajobrazowego. Wszystko to stanowi o doskonałych warunkach dla rozwoju turystyki i rekreacji. Czynnikiem, który w przyszłości z pewnością wpłynie na atrakcyjność zarówno turystyczną jak i gospodarczą regionu jest planowana budowa „Zbiornika Wodnego Oleśniki”. To inwestycja z perspektywą wykonania do roku 2030, w której wiodącą rolę pełni Gmina Trawniki, we współpracy z Gminą i Miastem Krasnystaw oraz gminami: Łopiennik Górny, Trawniki i Rejowiec Fabryczny. Miejsce inwestycji to dolina Wieprza, w rejonie ujęcia Kanału Wieprz - Krzna z rzeki Wieprz, w miejscowości Oleśniki. Znaczącą rolę w gospodarce na terenie gminy odgrywa rolnictwo. Uprawiane są głównie zboża, ziemniaki, warzywa i zioła. Dobrze rozwinięta sieć komunikacyjna pozwala na dogodne połączenia z ważnymi ośrodkami gospodarczymi województwa. Istotna w systemie komunikacji jest międzynarodowa linia kolejowa Lublin – Chełm- Kijów,

ze stacją w Trawnikach. Chętni na zwiedzanie napotkają na terenach gminy wiele wyjątkowych pamiątek przeszłości. Wśród nich na szczególną uwagę zasługuje zespół kościoła parafialnego p. w. św. Stanisława Biskupa w Biskupicach z XVIII wieku, zespół dworski w miejscowości Struża, pochodzący z XIX wieku, czy też pozostałości XIX – wiecznego zespołu pałacowo – parkowego w Trawnikach. Niezwykle urokliwa okazać się może tzw. „Aleja kasztanowców” w Trawnikach oraz jeden z najcenniejszych obiektów Nadwieprzańskiego Parku Krajobrazowego – florystyczny rezerwat przyrody „Uroczysko Jezioro”. Występuje tu wiele rzadkich i chronionych gatunków roślin i zwierząt. Warto również zobaczyć pozostałości okazałego wiatraka holenderskiego w miejscowości Oleśniki.

➤ *Gmina Mełgiew*

Gmina Mełgiew leży w północnej części powiatu świdnickiego, jako jedyna w bezpośrednim sąsiedztwie siedziby powiatu, około 15 km od Lublina. Jest gminą o powierzchni 95,64 km², gdzie zamieszkuje 9350 osób. Pierwsze zapiski na temat Mełgwi sięgają okresu średniowiecza, tj. roku 1325. Jako jedna z pierwszych gmin w Polsce, w 1993 roku przystąpiła do ustanowienia swojego herbu. Otoczona lasami, z płynącą z południa na północ rzeką Stawek-Stoki, zwaną Giełczewką, stanowi niezwykle malowniczy rejon powiatu. Główną gałęzią gospodarki jest rolnictwo. Użytki rolne zajmują tu aż 77 % terenu gminy. Przeważa uprawa pszenicy, buraków oraz chmielu. Przez gminę przebiegają 2 szlaki komunikacyjne: droga krajowa Nr 17 Lublin – Zamość – Lwów oraz linia kolejowa Lublin – Dorohusk – Kijów. Urząd Gminy może pochwalić się jedynym w regionie obserwatorium astronomicznym, dysponującym obrotową kopułą i lunetą, sterowanymi komputerowo. Nie lada gratką dla miłośników wędkarstwa z pewnością okażą się mełgiewskie stawy. Łowisko obejmuje 3 zbiorniki wodne, przy których regularnie odbywają się zawody wędkarskie. Nietrudno napotkać tu karpia, lina, tołpygę, czy szczupaka. Szczególnie atrakcyjnym miejscem do rodzinnych spacerów oraz wszelkich imprez plenerowych jest malowniczo położony park z amfiteatrem, w sąsiedztwie stawu. Co roku mieszkańcy gminy w barwny sposób obchodzą tu m.in. Dni Mełgwi czy tradycyjne święto rolników – Dożynki. Do najcenniejszych zabytków z terenu gminy z pewnością zaliczyć można zespół kościoła parafialnego w Mełgwi, w tym XVII – wieczny kościół oraz nowy, neogotycki z początku XX w. Trzeba zaznaczyć, że Parafia p. w. św. Wita w Mełgwi otrzymała w 2014 roku – jako pierwsza w Polsce – relikwie swojego patrona. Turysta podróżujący szlakami gminy Mełgiew

napotka na swojej drodze liczne architektoniczne pomniki przeszłości, wśród nich dworki i zespoły parkowo-pałacowe. Przykładem takich miejsc są Janowice, gdzie leży zespół dworski z XIX wieku, wpisany do zabytków województwa lubelskiego. Kolejne, warte zobaczenia miejsce to zespół pałacowo-parkowy w Krzesimowie, położony na wzgórzu w północno-wschodniej części Krzesimowa. Tworzy go grupa obiektów powiązanych ze sobą przestrzennie i funkcjonalnie. Dworzec kolejowy w Minkowicach to z kolei przykład architektury eklektycznej końca XIX i początku XX wieku. Na uwagę zasługuje także zespół dworsko-parkowy w Krępcu z ok. 1730 r., gdzie zachował się murowany młyn wodny z lat 20 – tych XX w. i imponujący starodrzew parkowy. W miejscowości Podzamcze natrafimy na XVIII - wieczny zespół pałacowy, który przywita nas murowaną, barokową kapliczką św. Jana Nepomucena, a także okazała brama do parku.

Poza gminą miejską Świdnik charakter gmin jest typowo rolniczy, z przewagą gospodarstw małoobszarowych o pow. 1,75-7 ha. Grunty rolne stanowią 82 % powierzchni powiatu, z czego 70 % to grunty orne. Na obszarze powiatu występują bardzo dobre gleby. Gleby klasy bonitacyjne I-III stanowią ponad 80 % gruntów ornych, co warunkuje rozwój produkcji roślinnej. Lesistość powiatu jest niewielka na tle innych powiatów województwa i wynosi 11%. Spośród występujących typów siedlisk leśnych przeważa las mieszany świeży ze składem gatunkowym drzewostanu: sosna, dąb bezszypułkowy i szypułkowy, brzoza brodawkowata, lipa drobnolistna, osika i buk. Powiat Świdnicki leży w obrębie 2 mezoregionów: Płaskowyżu Świdnickiego i Wyniosłości Giełczewskiej. Teren Płaskowyżu Świdnickiego stanowi dosyć płaska równina denudacyjna, wymodelowana w marglach i pozbawiona pokrywy lessowej. Wysokości obniżają się od 230-240 m na południu do 200 m n.p.m. na północy. Miasto Świdnik położone jest na wysokości 215 m n.p.m. na Płaskowyżu Świdnickim. Na Wyniosłości Giełczewskiej, po lewej stronie Wieprza, wyniosłości bezwzględne przekraczają nawet 300 m n.p.m. Na znacznej części Wyniosłości Giełczewskiej występują formy trzeciorzędowe. W strefie działu wodnego pomiędzy Wieprzem i Bystrzycą odnaleźć można resztki osadów miocenijskich. Sieć wodna ma tu układ promienisty, a doliny są przeważnie asymetryczne. Opiswany obszar ma teren falisty, urozmaicony dolinkami i garbami, przechodzący ku północy w monotonną równinę. Na powierzchni występują margle, które w obrębie wzniesień nadbudowane są gezami i opokami. Spotyka się pylasto-piaszczyste pokrywy zwietrzelinowe, a w dnach dolin utwory czwartorzędowe.

I.2. Ludność powiatu świdnickiego.

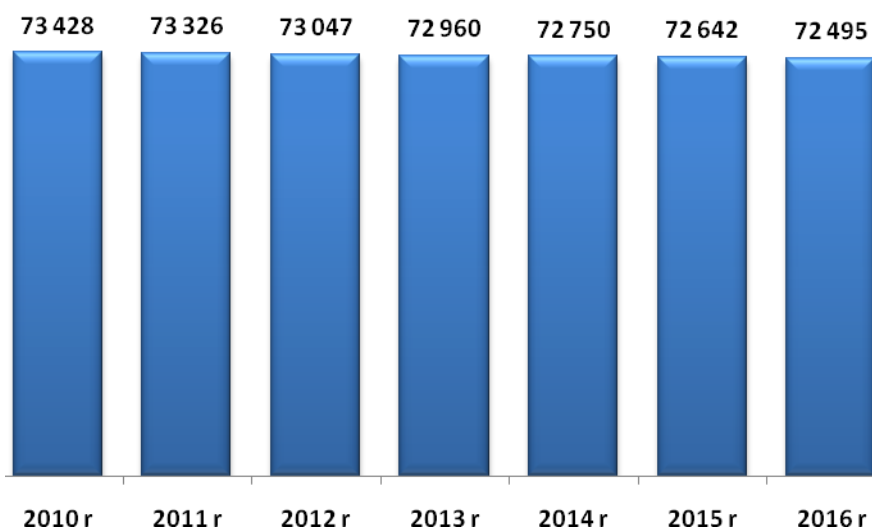
Według danych Głównego Urzędu Statystycznego na koniec grudnia 2016 roku, powiat zamieszkiwało 72 495 osób – 3,1% ludności całego województwa lubelskiego. Wśród ogółu mieszkańców powiatu nieznacznie przeważały kobiety 37 646 osób, co stanowi 51,9% wszystkich mieszkańców powiatu świdnickiego. Mieszkańcy powiatu zamieszkują na obszarze 468 km², co oznacza, że na 1 km² przypada średnio 155 osób. Warto zauważyć, że przeciętna liczba mieszkańców województwa lubelskiego przypadająca na 1 km² jest zdecydowanie niższa i wynosi 85 osób. Powiat świdnicki charakteryzuje się stabilnością pod względem stanu ludności i posiada typową strukturę płciową. Na 100 mężczyzn przypada 108 kobiet, co oznacza, że w stosunku do województwa (106) i kraju (107), zachowuje równowagę płci. Dane dotyczące poszczególnych gmin powiatu świdnickiego zamieszczono w poniższej tabeli. Zgodnie z przedstawionymi danymi największa liczba mieszkańców zamieszkuje w mieście Świdnik - 39 885 osób, co stanowi 55,0% ogólnej liczby mieszkańców powiatu świdnickiego. Najmniej osób mieszka w gminie wiejskiej Rybczewice – 3 492. Udział mieszkańców gminy Rybczewice, w ogólnej liczbie mieszkańców powiatu wynosi 4,8%, natomiast gminy Mełgiew 13,2%. W gminie Trawniki wskaźnik ten wynosi 12,4% a w Piaskach - 14,5%. Największa gęstość zaludnienia występuje w mieście Świdnik, natomiast najmniejsza w gminie wiejskiej Rybczewice. Liczba ludności w skali całego powiatu świdnickiego jak i większości gmin powiatu świdnickiego zmniejszyła się. Największy spadek liczby ludności odnotowano w gminie Świdnik. Wzrost liczby ludności odnotowano w gminie wiejskiej Mełgiew.

Tabela 2. Charakterystyka gmin powiatu świdnickiego na koniec 2016 roku. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS)

	Liczba mieszkańców	Liczba kobiet	Ludność na 1 km²	zmiana liczby ludności na 1000 mieszkańców
miasto Świdnik	39 885	20 859	1 960	-3,9
gmina wiejska Mełgiew	9 550	4 895	101	10,8
gmina wiejsko miejska Piaski	10 545	5 506	62	-1,7
gmina wiejska Rybczewice	3 492	1 805	35	-12,4
gmina wiejska Trawniki	9 023	4 581	107	-3,5
powiat świdnicki	72 495	37 646	155	-2,0

W ostatnich latach liczba ludności powiatu świdnickiego uległa nieznacznemu zmniejszeniu, co związane jest z procesami migracyjnymi oraz ujemnym przyrostem naturalnym. W porównaniu do danych z 2010 roku liczba mieszkańców powiatu świdnickiego zmniejszyła się o 933 osoby, co stanowi procentowy spadek liczby mieszkańców o 1,3%.

Rysunek 2. Liczba mieszkańców powiatu świdnickiego w latach 2010 – 2016 r. (opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego)

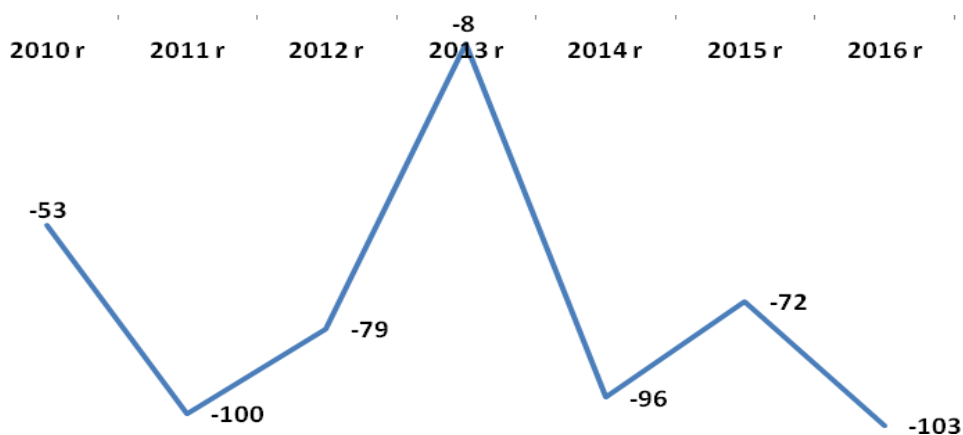
Przekrój wiekowy ludności zamieszkującej powiat świdnicki nie różni się znacznie od struktury wiekowej mieszkańców całego województwa lubelskiego. Struktura mieszkańców powiatu świdnickiego z uwzględnieniem grup funkcjonalnych wskazuje na 60,7% udział osób w wieku produkcyjnym, 17,1% udział osób w wieku przedprodukcyjnym oraz 22,2% udział osób w wieku poprodukcyjnym. Niestety wśród mieszkańców powiatu świdnickiego notuje się większy odsetek osób w wieku poprodukcyjnym niż w wieku przedprodukcyjnym, co wzmagać będzie efekt starzenia się społeczeństwa.

Tabela 3. Ludność powiatu świdnickiego oraz województwa lubelskiego według kategorii. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS)

	powiat świdnicki	województwo lubelskie
w wieku przedprodukcyjnym	17,1%	17,8%
w wieku produkcyjnym	60,7%	61,6%
w wieku poprodukcyjnym	22,2%	20,6%

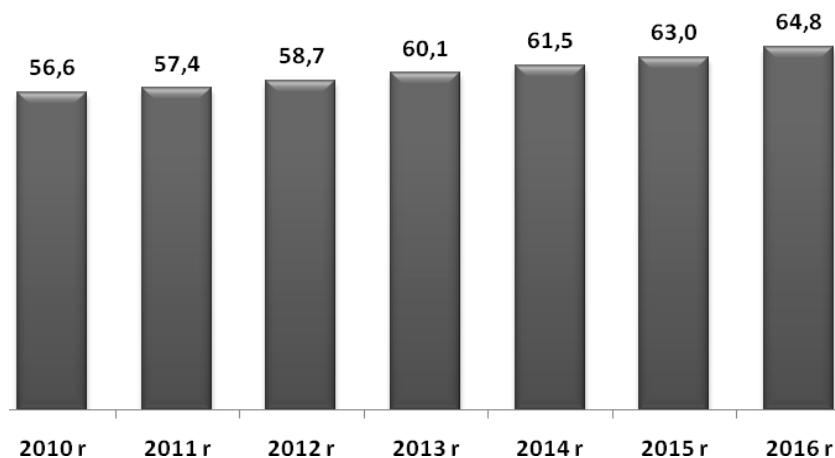
Przyrost naturalny w powiecie świdnickim w ostatnich latach jest ujemny - notuje się zdecydowanie większą liczbę zgonów niż narodzin.

Rysunek 3. Przyrost naturalny w powiecie świdnickim w latach 2010 – 2016. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS)

Zmiany w strukturze demograficznej ludności, związane są ze starzeniem się społeczeństwa, przyczynią się w przyszłości do coraz większego obciążenia osób w wieku produkcyjnym, które będą musiały utrzymywać powiększającą się stale liczbę osób w wieku nieprodukcyjnym, w szczególności osób w wieku poprodukcyjnym. Jednym z przydatnych wskaźników demograficznych określających przyszłe tendencje demograficzne jest wskaźnik obciążenia demograficznego, przedstawiający ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym. Wartość tego wskaźnika stopniowo wzrasta, osiągając w 2016 roku wartość 64,8 osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym. Zwiększające się obciążenie demograficzne jest związane z malejącym odsetkiem osób młodych oraz wzrastającym odsetkiem osób w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym. Warto zauważyć, że wskaźnik obciążenia demograficznego w powiecie świdnickim jest wyższy od wskaźnika charakterystycznego dla województwa lubelskiego, który wynosił 62,3.

Rysunek 4. Wskaźnik obciążenia demograficznego (ludność osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym) w powiecie świdnickim w latach 2010-2016. (Opracowanie własne na podstawie danych GUS).

I.3. Prognoza demograficzna dla powiatu świdnickiego.

Prognoza demograficzna dla powiatu świdnickiego jest spójna z prognozą dla województwa. Powiat świdnicki ze względu na swoją specyfikę będzie charakteryzował się dodatnim bilansem migracyjnym i ujemnym bilansem naturalnym. Szacuje się, że liczba ludności będzie ulegała stałej regresji. W 2025 roku powiat świdnicki będzie miał o 2 428 osób mniej niż w 2016 roku, a w 2045 roku liczba mieszkańców ma się zmniejszyć do 61 883. W prognozowanym okresie nastąpią zmiany w strukturze ludności według grup wiekowych. Przewidywany jest jedynie stały wzrost ludności w wieku emerytalnym, co będzie stanowiło problem dla całego powiatu świdnickiego. Szacuje się również, że liczba osób mieszkających w miastach zmniejszać będzie się szybciej niż liczba osób mieszkających na wsi. Przewidywane zmiany liczby ludności w powiecie świdnickim – prognoza demograficzna w latach 2025-2045 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 4. Przewidywane zmiany liczby ludności w powiecie świdnickim w latach 2025-2045. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS)

	Prognoza na 2025 r.	Prognoza na 2035 r.	Prognoza na 2045 r.
ogółem	70 067	66 344	61 883
mężczyźni	33 547	31 748	29 769
kobiety	36 520	34 596	32 114
miasto	39 913	36 495	32 703
wieś	30 154	29 849	29 180
przedprodukcyjny	11 260	9 404	8 321
produkcyjny	42 334	40 536	35 925
poprodukcyjny	16 473	16 404	17 637

1.4. Charakterystyka gospodarcza powiatu świdnickiego.

Powiat świdnicki zarówno dzięki swojemu położeniu w centralnej części województwa lubelskiego przy trasie międzynarodowej Warszawa – Kijów, Warszawa – Lwów (doskonałe skomunikowanie: trasy S12/17/19 – to szybkie połączenie z Warszawą, Rzeszowem, Lwowem (Ukraina), bliskiej odległości od Lublina – stolicy województwa lubelskiego i największym ośrodkiem akademickim Polski Wschodniej oraz niewielkiej odległości ok. 70 km od przejść granicznych z Ukrainą i Białorusią oraz poprzez zlokalizowanie na terenie powiatu świdnickiego międzynarodowego Portu Lotniczego Lublin w Świdniku, obsługującego coraz więcej kierunków i pasażerów posiada duży potencjał rozwojowy. Poza położeniem istotne czynniki oddziałujące na rozwój przedsiębiorczości w powiecie świdnickim to: rozwijająca się sieć infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, przemysłowe tradycje zawodowe oraz sieć szkół ponadgimnazjalnych kształcących specjalistów na różnych kierunkach. Do istotnych atutów inwestycyjnych Powiatu Świdnickiego zaliczyć należy:

- ✓ intensywnie rozwijającą się branżę lotniczą, zlokalizowany w powiecie świdnickim największy w Polsce producent śmigłowców PLZ Świdnik S.A. oraz wiele mniejszych firm związanych z branżą lotniczą,
- ✓ bogaty kapitał ludzki: młoda, wykwalifikowana kadra pracownicza,
- ✓ relatywnie niskie koszty pracy,
- ✓ duża rezerwa siły roboczej,
- ✓ aktywne wsparcie samorządu: w pozyskaniu inwestora, w przygotowaniu do inwestycji oraz objęcie opieką poinwestycyjną,
- ✓ dobrze przygotowane tereny inwestycyjne oraz rozbudowana sieć usługodawców: podwykonawców, kooperantów, dostawców,
- ✓ region czysty ekologicznie - dający możliwość realizowania projektów dotyczących ekologicznego rolnictwa, turystyki ekologicznej,
- szkoły kształcące zawodowo - otwarte na tworzenie nowych kierunków kształcenia zależnie od potrzeb pracodawców
- urodzajne ziemie – wysoki wskaźnik bonitacji gleb.

Strategicznym zakładem przemysłowym na terenie Powiatu Świdnickiego są PZL Świdnik, które są największym zakładem pracy. PZL-Świdnik S.A. to firma z ponad 65-letnim doświadczeniem, która wyprodukowała więcej niż 7400 śmigłowców, to jedyny polski

wytwórca OEM z pełną zdolnością w zakresie projektowania, badań i rozwoju, integracji systemów, produkcji, realizacji wsparcia i szkoleń oraz modernizacji śmigłowców. Wszechstronna gama produktów PZL-Świdnik powoduje, że mogą być one z powodzeniem wykorzystywane we wszelkiego rodzaju misjach cywilnych i wojskowych. PZL-Świdnik pełni również rolę kluczowego partnera przemysłowego w sektorze lotniczym, dostarczając struktury lotnicze dla wielu wiodących producentów na całym świecie. PZL-Świdnik jest częścią grupy Leonardo Helicopters od 2010 roku.

Ponadto ważnymi ośrodkami przemysłowymi na terenie Powiatu Świdnickiego są m. in.:

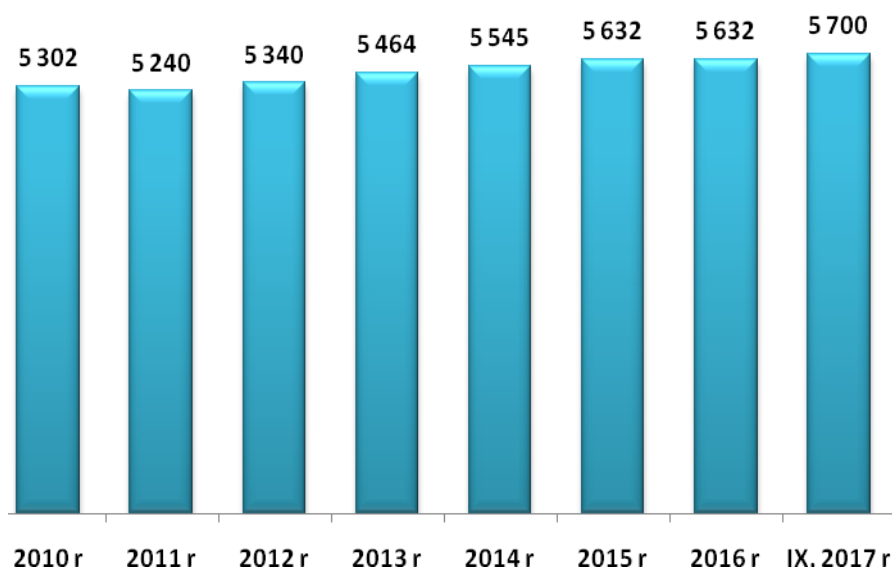
- Elektrociepłownia GIGA Sp. z o.o.;
- Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Piaskach;
- TRAWENA Sp. z o.o.;
- NICOLS Poland Sp. z o.o.
- CBM POLSKA Sp. z o.o.
- TEMARED Sp. z o.o.

Potrzeby mieszkańców powiatu w zakresie usług i zaopatrzenia są zaspokajane przez jednostki działające na terenie powiatu, głównie zlokalizowane w Świdniku i w Piaskach. Handel i usługi skoncentrowane są przede wszystkim w sektorze prywatnym.

Na koniec września 2017 roku, według danych GUS w powiecie świdnickim funkcjonowało 5 700 podmiotów gospodarczych. Biorąc pod uwagę wszystkie podmioty zarejestrowane w REGON powiat świdnicki zajmuje 14 miejsce na 24 powiatów w województwie lubelskim.

Na terenie powiatu świdnickiego w tym okresie działało 685 spółek, w tym 416 spółek handlowych, 5 spółek akcyjnych, 335 spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, 269 spółek cywilnych, 24 spółdzielnie oraz 4 383 podmioty gospodarcze prowadzone przez osoby fizyczne. W ostatnich latach nastąpił dynamiczny wzrost liczby podmiotów gospodarczych w powiecie świdnickim. W porównaniu do danych z 2010 roku liczba podmiotów gospodarczych zwiększyła się o 398 podmiotów, co stanowi wzrost na poziomie 7,0%. Poniższy wykres przedstawia rozkład liczby przedsiębiorstw na przestrzeni ostatnich lat. Liczba podmiotów gospodarczych na koniec września 2017 była najwyższa w omawianym okresie.

Rysunek 5. Liczba podmiotów gospodarczych w powiecie świdnickim na koniec grudnia w latach 2010 – IX.2017 r. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS)

Według danych GUS i spisu REGON na koniec września 2017 roku w powiecie świdnickim zdecydowanie najwięcej przedsiębiorstw funkcjonowało na terenie miasta Świdnik – 3 544, co stanowiło 62,2% ogółu podmiotów gospodarczych w powiecie świdnickim. Znaczna liczba podmiotów zlokalizowanych jest w gminie wiejskiej Mełgiew – 791 oraz gminie wiejsko miejskiej Piaski – 755 podmiotów. W pozostałych gminach powiatu świdnickiego odsetek podmiotów gospodarczych jest zdecydowanie niższy. Poniższa tabela przedstawia ilość oraz odsetek przedsiębiorstw w poszczególnych gminach powiatu świdnickiego.

Tabela 5. Zarejestrowane przedsiębiorstwa w poszczególnych gminach powiatu świdnickiego na dzień 30.09.2017 r. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS)

Jednostka terytorialna	Liczba podmiotów	%
miasto Świdnik	3 544	62,2%
gmina wiejska Mełgiew	791	13,9%
gmina wiejsko miejska Piaski	755	13,2%
gmina wiejska Rybczewice	146	2,6%
gmina wiejska Trawniki	464	8,1%
Powiat świdnicki	5 700	100,00%

W powiecie świdnickim dominują najmniejsze przedsiębiorstwa zatrudniające do 9 pracowników (w tym mikroprzedsiębiorstwa). Na dzień 30.09.2017 roku takich podmiotów odnotowano 5 497 – 96,4% wszystkich podmiotów gospodarczych. Liczba firm zatrudniających od 10 do 49 pracowników to – 169. W tym okresie w powiecie świdnickim

odnotowano 29 przedsiębiorstw zatrudniających od 50 do 249 pracowników oraz 4 firmy zatrudniające od 250 do 999 pracowników. Według danych REGON w powiecie świdnickim funkcjonuje 1 podmiot zatrudniający powyżej 1 000 pracowników.

Tabela 6. Struktura podmiotów gospodarczych z uwzględnieniem liczby zatrudnionych pracowników na dzień 30.09.2017 r. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS)

Liczba pracowników	Ilość podmiotów
0 – 9	5 497
10 – 49	169
50 – 249	29
250 – 999	4
1000 i więcej	1
Suma	5 700

Opierając się na danych ze spisu REGON na dzień 30.09.2017 roku w ramach sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności widać wyraźnie, iż największy odsetek przedsiębiorstw w powiecie świdnickim stanowią firmy działające w branży handel detaliczny i naprawa pojazdów samochodowych – 1 449 podmiotów. Znaczna liczba podmiotów gospodarczych 691 działa w sekcji budownictwo. Duża grupa podmiotów prowadzi działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego – 590, działalność profesjonalną, naukową i techniczną – 469 oraz pozostałą działalność usługową – 445. Poniższa tabela przedstawia rozkład wszystkich podmiotów gospodarczych według sekcji PKD w powiecie świdnickim.

Tabela 7. Branże i liczba podmiotów w powiecie świdnickim na dzień 30.09.2017r. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS)

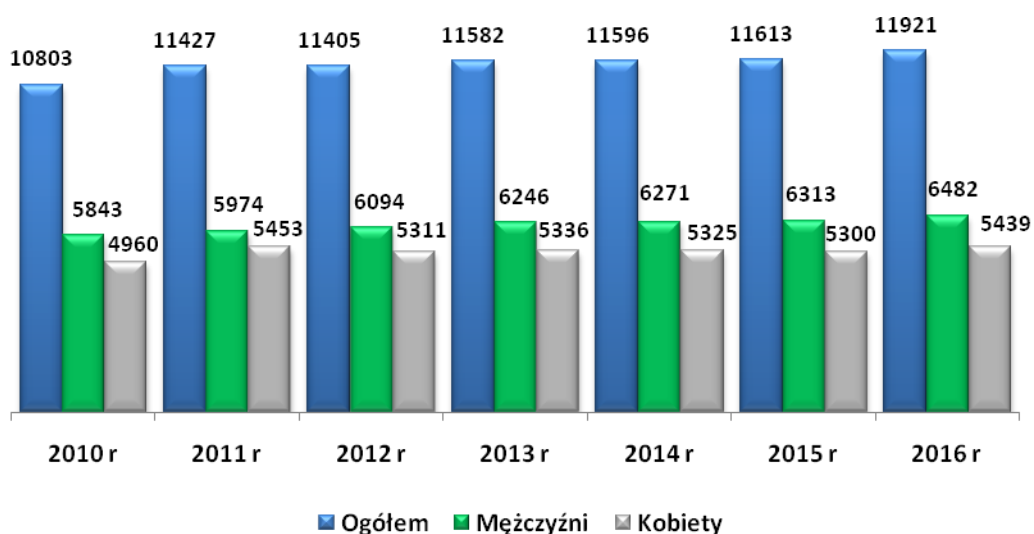
Rodzaj działalności	Ilość podmiotów
Sekcja G - Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych	1 449
Sekcja F - Budownictwo	691
Sekcja C - Przetwórstwo przemysłowe	590
Sekcja M - Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	469
Sekcja S - Pozostała działalność usługowa	445
Sekcja Q - Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	362
Sekcja H - Transport i gospodarka magazynowa	354
Sekcja P - Edukacja	239
Sekcja J - Informacja i komunikacja	191
Sekcja K - Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	174
Sekcja L - Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	158

Sekcja I - Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	156
Sekcja N - Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	140
Sekcja R - Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	106
Sekcja A - Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	64
Sekcja O - Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	57
Sekcja E - Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami	17
Sekcja D - Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę	7
Sekcja B - Górnictwo i wydobywanie	5

I.5. Struktura osób pracujących w powiecie świdnickim w poszczególnych sektorach gospodarczych.

W 2016 roku w powiecie świdnickim zatrudnionych było 11 921 osób. Zauważalna jest stała tendencja zatrudnienia w ostatnich latach. Poniższy wykres przedstawia rozkład liczby zatrudnionych na przestrzeni lat 2010 - 2016. Z punktu widzenia płci pracujących mieszkańców powiatu świdnickiego zauważalna jest przewaga liczby zatrudnionych mężczyzn. Warto jednak zauważyć, iż wzrost zatrudnienia widoczny jest zarówno wśród kobiet jak i wśród mężczyzn.

Tabela 8. Zatrudnieni w powiecie świdnickim w latach 2010 – 2016 (źródło: opracowanie własne, dane GUS)

Największa liczba pracujących odnotowana została w 2016 roku w mieście Świdnik – 8 684 zatrudnionych osób tj. 72,8% ogółu pracujących mieszkańców powiatu świdnickiego. Ponad tysiąc osób pracujących mieszka w gminie wiejsko – miejskiej Piaski – 1 113 osób oraz w gminie wiejskiej Trawniki – 1 028. W skali powiatu najmniejsza liczba osób pracujących mieszka w gminie wiejskiej Rybczewice. Warto przyjrzeć się także strukturze zatrudnienia w gminach powiatu z uwzględnieniem płci pracujących osób. Pracujący mężczyźni dominują w skali całego powiatu oraz w mieście Świdnik oraz gminach Mełgiew i Piaski. W przypadku gminy Rybczewice oraz Trawniki zanotowano większą liczbę pracujących kobiet niż mężczyzn. Uwzględniając liczbę pracujących w przeliczeniu na 1 000 ludności, wynika że najwyższy współczynnik odnotowano w przypadku Świdnika, gminy Trawniki oraz gminy Piaski.

Tabela 9. Zatrudnieni w powiecie świdnickim z uwzględnieniem miast i gmin powiatu w 2016 roku (źródło: opracowanie własne, dane GUS)

Jednostka terytorialna	ogółem	%	mężczyźni	kobiety	Pracujący na 1000 ludności
miasto Świdnik	8 684	72,9%	4 889	3 795	218
gmina wiejska Mełgiew	908	7,6%	567	341	95
gmina wiejsko miejska Piaski	1 113	9,3%	573	540	106
gmina wiejska Rybczewice	188	1,6%	50	138	54
gmina wiejska Trawniki	1 028	8,6%	403	625	114
Powiat świdnicki	11 921	100,0%	6 482	5 439	164

Mieszkańcy powiatu świdnickiego pracują przede wszystkim w trzech sektorach gospodarki, mianowicie: rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo – 36,1%, przemysł i budownictwo – 30,6% oraz w pozostałych usługach – 19,0% ogółu zatrudnionych osób. Kobiety zatrudnione są głównie w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie oraz w pozostałych usługach natomiast mężczyźni pracują w takich sektorach działalności jak: przemysł i budownictwo oraz rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo, rybactwo.

Tabela 10. Struktura zatrudnienia w powiecie świdnickim w 2016 roku ze względu na działalności PKD. (źródło: opracowanie własne, dane GUS)

Dział gospodarki	Liczba zatrudnionych ogółem	%	Liczba zatrudnionych kobiet	Liczba zatrudnionych mężczyzn
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo, rybactwo	6 748	36,1%	3 433	3 315
przemysł i budownictwo	5 735	30,6%	1 544	4 191
handel; naprawa pojazdów samochodowych; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia; informacja i komunikacja	2 377	12,7%	1 115	1 262
działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości	290	1,6%	201	89
pozostałe usługi	3 559	19,0%	2 620	939

1.6. Charakterystyka rynku edukacyjnego w powiecie świdnickim (kształcenie publiczne w kontekście dostosowania do wymagań rynku pracy).

Powiat świdnicki cechuje się równomiernie rozmieszczoną siecią placówek oświatowych na wszystkich poziomach edukacji. Dostęp na tym terenie do edukacji przedszkolnej i na poziomie ponadpodstawowym jest stosunkowo swobodny i pozbawiony utrudnień. Mieszkańcy powiatu świdnickiego nie muszą wyjeżdżać poza powiat, aby zdobywać wykształcenie i to na każdym poziomie. Niewielka odległość od ośrodka akademickiego, jakim jest Lublin, dodatkowo daje możliwość pobierania nauki w tamtejszych placówkach edukacyjnych i uczelniach wyższych.

Powiat Świdnicki jest organem prowadzącym następujących jednostek oświatowych:

1. I Liceum Ogólnokształcące im. Władysława Broniewskiego w Świdniku
2. Zespół Szkół nr 1 im. Cypriana Kamila Norwida w Świdniku
 - ✓ liceum z oddziałami integracyjnymi
 - ✓ technikum
 - ✓ zasadnicza szkoła zawodowa
 - ✓ szkoła policealna
3. Powiatowe Centrum Edukacji Zawodowej im. Zygmunta Puławskiego w Świdniku
 - ✓ gimnazjum z oddziałami przysposabiającymi do pracy
 - ✓ technikum
 - ✓ zasadnicza szkoła zawodowa
 - ✓ szkoła policealna
 - ✓ ośrodek dokształcania i doskonalenia zawodowego

4. Zespół Szkół w Piaskach
 - ✓ liceum ogólnokształcące
 - ✓ technikum
 - ✓ zasadnicza szkoła zawodowa
 - ✓ szkoła policealna
 - ✓ ośrodek dokształcania i doskonalenia zawodowego
5. Zespół Szkół w Trawnikach
 - ✓ liceum ogólnokształcące
 - ✓ technikum
 - ✓ zasadnicza szkoła zawodowa
 - ✓ szkoła policealna
 - ✓ ośrodek dokształcania i doskonalenia zawodowego
6. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Henryka Sienkiewicza w Świdniku
 - ✓ przedszkole
 - ✓ szkoła podstawowa
 - ✓ gimnazjum
 - ✓ szkoła przysposabiająca do pracy
7. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Kozicach Dolnych
 - ✓ szkoła podstawowa
 - ✓ gimnazjum
 - ✓ szkoła przysposabiająca do pracy
8. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Świdniku

Charakterystyka wybranych placówek w w powiecie świdnickim:

➤ I Liceum Ogólnokształcące im. Władysława Broniewskiego w Świdniku

Szkoła ma na koncie wiele pionierskich i unikatowych działań. Jako pierwsza w województwie lubelskim założyła witrynę internetową, zainicjowała umowy patronackie z lubelskimi uczelniami, jako jedna z pierwszych w Polsce wprowadziła system indywidualnego wyboru przedmiotów w zakresie rozszerzonym i języków obcych. Kształcenie w I Liceum odbywa się w następujących profilach: matematyczny, matematyczno-politechniczny, językowo-menadżerski, biologiczny oraz dziennikarski

z elementami kształcenia klasycznego. Nauka przedmiotów na poziomie rozszerzonym i języków obcych odbywa się w grupach międzyoddziałowych zgodnie z indywidualnym wyborem ucznia. Szkoła współpracuje z lubelskimi uczelniami w ramach umów o współpracy naukowej. Do roku 2015 I Liceum podpisało 10 umów z Wydziałem Filozofii i Socjologii UMCS, Instytutem Filologii Słowiańskiej UMCS, Instytutem Filologii Germańskiej KUL im. Jana Pawła II, Instytutem Lingwistyki Stosowanej UMCS, Instytutem Historii UMCS, Wydziałem Politologii UMCS, Uniwersytetem Medycznym, Wydziałem Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej UMCS, Wydziałem Matematyki, Informatyki i Architektury Krajobrazu KUL, Uniwersytetem Marii Curie-Skłodowskiej oraz Politechniką Lubelską. W ramach współpracy uczniowie między innymi zdobywają wiedzę w warsztatach, wykładach i konferencjach naukowych, a także mają możliwość konsultacji z pracownikami naukowymi. Klasa matematyczno-politechniczna jest prowadzona w ścisłej współpracy z Politechniką Lubelską. Ponad to w szkole realizowane są projekty dofinansowane ze środków unijnych np. „Wiedza mostem na uniwersytet” i „Moja przyszłość w moich rękach” oraz WFOŚiGW. Uczniowie i nauczyciele I LO w Świdniku organizują szereg imprez stając się ważnym lokalnym partnerem kulturalnym i edukacyjnym. Do najważniejszych projektów organizowanych cyklicznie należą: Dni języków obcych, Dni matematyki, EuroLicealiada, Dni Kultury i Mediów, Dni Zwierzoluba, happeningi z okazji Światowego Dnia Książki, literackie gry miejskie, akcje streetartowe i wiele innych. W szkole organizowanych jest także wiele akcji charytatywnych na rzecz domów dziecka oraz innych potrzebujących. I Liceum Ogólnokształcące im. W. Broniewskiego w Świdniku ze względu na swoją historię, realizowane projekty, współpracę z wieloma partnerami oświatowymi i kulturalnymi na stałe wpisało się w pejzaż miasta i ma wśród jego mieszkańców ustalony prestiż.

➤ **Powiatowe Centrum Edukacji Zawodowej w Świdniku**

Powiatowe Centrum Edukacji Zawodowej to zespół szkół zawodowych, w skład którego wchodzi:

- Technikum Nr 1,
- Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 1,
- Gimnazjum Nr 4,
- Szkoła Policealna dla Dorosłych.

PCEZ to bezpieczna, dynamiczna i nowoczesna szkoła z tradycjami, której różnorodna oferta edukacyjna zapewnia wszechstronny rozwój ucznia. Szkoła od ponad 50 lat przygotowuje do dalszego kształcenia, dostosowując się do potrzeb ucznia i rynku pracy. Realizuje swoje zadania w oparciu o kompetencje nauczycieli współdziałających z rodzicami i społecznością lokalną. Naszym, celem jest wyposażenie ucznia w wiedzę i umiejętności umożliwiające aktywny udział w dorosłym życiu. Powiatowe Centrum Edukacji Zawodowej to placówka oświatowa na trwałe wpisana w losy miasta Świdnik, kultywująca tradycje lotnicze. Szkoła posiada certyfikat ośrodka szkoleniowego dla personelu technicznego obsługującego statki powietrzne, nadany przez Urząd Lotnictwa Cywilnego. W szkole realizowane są liczne innowacje pedagogiczne, m.in. klasa mundurowa. Szkoła składa się z: budynku szkolnego z infrastrukturą sportową, Centrum Kształcenia Praktycznego oraz internatu.

➤ **Zespół Szkół Nr 1 im. C. K. Norwida w Świdniku**

Obecnie w skład Zespołu wchodzi:

- Technikum nr 2 kształcące w kierunkach technik logistyki, technik hotelarstwa oraz technik żywienia i usług gastronomicznych,
- Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 2 przygotowująca do zawodu przyszłych kucharzy,
- Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych,
- III Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Integracyjnymi.

Od września 2015r. prowadzony jest również kwalifikacyjny kurs zawodowy cukiernik. Szkoła posiada pracownie komputerowe, hotelarską, logistyczną, gastronomiczną, wyposażone w tablice interaktywne, projektory. W każdej sali lekcyjnej nauczyciele mają do dyspozycji komputery, przy pomocy których dokumentują lekcje w dzienniku elektronicznym. Przy Zespole Szkół Nr 1 wybudowano w 2010 r. boisko Orlik, obok którego dostępny jest również kort tenisowy oraz siłownia na świeżym powietrzu. Budynek szkoły posiada także od 2014 roku windę, oraz podjazdy dla wózków inwalidzkich – w ten sposób zniwelowano bariery architektoniczne dla osób niepełnosprawnych.

➤ **Zespół Szkół w Piaskach**

W skład Zespołu Szkół w Piaskach wchodzi: Liceum Ogólnokształcące, Technikum kształcące w zawodach technik pojazdów samochodowych, technik usług fryzjerskich, Zasadnicza Szkoła Zawodowa – kształcąca w zawodzie mechanik pojazdów samochodowych

oraz oddział wielozawodowy, Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych, Szkoła Policealna. W ramach ODiDZ szkoła prowadzi Kwalifikacyjne Kursy Zawodowe. Szkoła dysponuje dobrze wyposażoną bazą dydaktyczną zarówno do kształcenia ogólnego jak i zawodowego. Atutem są nowoczesne warsztaty szkolne dla technika i mechanika pojazdów samochodowych oraz nowoczesne pracownie fryzjerskie. Do dyspozycji uczniów jest również pełnowymiarowa hala sportowa, kompleks boisk typu orlik, kort tenisowy oraz siłownia zewnętrzna. ZS w Piaskach prężnie pozyskuje fundusze europejskie dzięki którym uczniowie mają szansę zdobywania nowych kompetencji, oraz uczestniczą w stażach i praktykach zagranicznych.

➤ **Zespół Szkół w Trawnikach**

Szkoła wychodzi naprzeciw potrzebom społeczności lokalnej, oferując nowe formy kształcenia również osób dorosłych. Obecnie w skład Zespołu Szkół w Trawnikach wchodzi szkoły, w których prowadzimy kształcenie:

1. szkoły dla młodzieży:

- ✓ 3 – letnia Zasadnicza Szkoła Zawodowa - kształcąca w oddziałach wielozawodowych:
cukiernik, piekarz, kucharz, sprzedawca, fryzjer, mechanik pojazdów samochodowy, lakiernik, blacharz samochodowy, elektromechanik pojazdów samochodowych, monter zabudowy i prac wykończeniowych w budownictwie.
- ✓ 4 -letnie Technikum, w zawodach: technik górnictwa podziemnego i technik górnictwa odkrywkowego,

2. szkoły dla dorosłych zaoczne:

- ✓ 3 – letnie Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych na podbudowie gimnazjum, 8 – klasowej szkoły podstawowej lub zasadniczej szkoły zawodowej,
- ✓ Szkoła Policealna dla Dorosłych, kształcąca w zawodach: florysta i technik administracji

3. Ośrodek Dokształcania i Doskonalenia Zawodowego prowadzący naukę teoretycznych przedmiotów zawodowych na miesięcznych kursach w ramach Zasadniczej Szkoły Zawodowej. Kształcimy uczniów z całego województwa lubelskiego. Prowadzimy kursy w zawodach: mechanik pojazdów samochodowych,

piekarz, fryzjer, blacharz samochodowy, sprzedawca, cukiernik, elektryk, elektromechanik pojazdów samochodowych, kucharz, ślusarz.

4. Kwalifikacyjne Kursy Zawodowe w zawodach kształconych w szkole: górnik eksploatacji podziemnej, technik górnictwa podziemnego.

Szkoła dysponuje:

- dobrze wyposażonymi pracowniami do nauczania przedmiotów ogólnokształcących i zawodowych:
 - ✓ fryzjerską,
 - ✓ mechaniczną,
 - ✓ kucharską,
 - ✓ elektryczną,
 - ✓ w trakcie wyposażania piekarską,
 - ✓ komputerową z centrum multimedialnym,
- ✓ siłownią szkolną i fitness w szkole i w internacie,
- ✓ stołówką z całodziennym wyżywieniem,
- ✓ monitoringiem.

Przy szkole znajduje się internat z dobrze wyposażonymi pokojami mieszkalnymi z różnorodnymi udogodnieniami, ze stałym dostępem do Internetu. Lokalizacja szkoły zapewnia dogodny dojazd z różnych stron. Młodzież uczestniczy w wielu projektach i programach, które zapewniają uczniom aktywny udział w życiu szkoły i powiatu, rozwijają kontakty z innymi szkołami gminnymi, powiatowymi oraz ze szkołami ponadgimnazjalnymi województwa lubelskiego.

➤ **Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Świdniku**

Celem Poradni jest zapewnienie specjalistycznej pomocy dzieciom, nauczycielom, rodzicom w tworzeniu warunków wspomagania dziecka w zakresie rozwoju, wychowania i kształcenia. Naszą opieką obejmujemy dzieci i młodzież w wieku 0 – 18 lat zamieszkującą na terenie Powiatu Świdnickiego. Korzystanie z usług poradni jest nieodpłatne. Poradnia przyjmuje dzieci i młodzież zgłoszone na wniosek rodziców lub opiekunów po wypełnieniu karty zgłoszenia dostępnej w poradni bądź na stronie internetowej placówki.

Poradnia prowadzi:

- ✓ badania diagnostyczne psychologiczne, pedagogiczne, logopedyczne
- ✓ badania i ocenę rozwoju psychoruchowego oraz funkcjonowania intelektualnego i emocjonalno-społecznego
- ✓ badania oceny dojrzałości szkolnej
- ✓ badania predyspozycji edukacyjno-zawodowych (gimnazjum, szkoła ponadgimnazjalna)
- ✓ zajęcia ogólnorozwojowe dla dzieci w wieku 2 – 6 lat ułatwiające start szkolny
- ✓ terapię logopedyczną
- ✓ terapię psychologiczną
- ✓ terapię rodzin
- ✓ szkołę dla rodziców
- ✓ terapię pedagogiczną dla uczniów z trudnościami w nauce szkolnej
- ✓ zajęcia dla uczniów z dysleksją, dysgrafią, dysortografią, dyskalkulią
- ✓ grupy wsparcia dla rodziców, uczniów, nauczycieli
- ✓ psychoedukację i poradnictwo dla rodziców i nauczycieli
- ✓ zajęcia aktywizujące wybór zawodu
- ✓ terapię biofeedback dla dzieci z zaburzeniami koncentracji uwagi
- ✓ wczesne wspomaganie rozwoju dziecka niepełnosprawnego w wieku 0 – 6 lat
- ✓ mediacje w sytuacjach konfliktowych

Poradnia wydaje orzeczenia do:

- kształcenia specjalnego dla uczniów niepełnosprawnych:
 - ✓ niesłyszących i słabosłyszących
 - ✓ niewidomych i słabowidzących
 - ✓ z niepełnosprawnością ruchową
 - ✓ z upośledzeniem umysłowym
 - ✓ z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera
 - ✓ z niepełnosprawnościami sprzężonymi.
- nauczania indywidualnego dla uczniów, którym stan zdrowia znacznie utrudnia lub uniemożliwia uczęszczanie do szkoły.
-

➤ **Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy w Świdniku**

Placówka kształci i wychowuje młodzież z wieloraką niepełnosprawnością intelektualną w tym z autyzmem i ze sprzężeniami w wieku od 0 – 25 roku życia. Atutem placówki jest stosowanie nowatorskich metod wspomagających proces dydaktyczny oraz stosowanie terapii w celu usprawniania zaburzonych funkcji. Placówka jest dobrze wyposażona w sprzęt specjalistyczny i rehabilitacyjny. Posiada pracownie techniczne do integracji sensorycznej, logopedyczną, rewalidacji indywidualnej, doświadczania świata. Bogata oferta zajęć pozalekcyjnych pozwala wychowankom na rozwijanie zainteresowań muzycznych, plastycznych, sportowych, informatycznych, kulinarnych, teatralnych i innych wynikających z uzdolnień uczniów. Placówka ma nawiązaną współpracę ze szkołami z Unii Europejskiej. Zapewnia całodobowy pobyt w placówce a dla dzieci pracujących rodziców świetlicę szkolną. Współpracuje z uczelniami: KUL, UMCS w ramach wsparcia metodycznego.

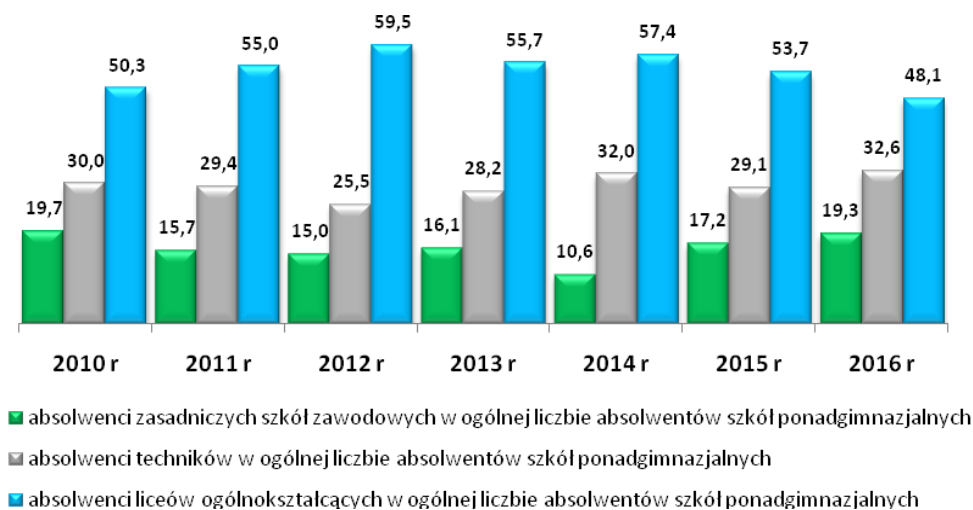
➤ **Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Kozicach Dolnych**

Placówka istnieje od 1978 roku położona jest na terenie Gminy Piaski w miejscowości Kozice Dolne 4 km od trasy Lublin – Zamość, a 32 km od Lublina. Ośrodek zlokalizowany jest w malowniczej scenerii zespołu pałacowo – parkowego. W skład Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Kozicach Dolnych wchodzi następujące szkoły: Specjalna Szkoła Podstawowa, Gimnazjum Specjalne, Specjalna Szkoła Przystosowująca do Pracy. Dla każdego ucznia opracowywane są indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne. W ośrodku funkcjonuje internat, prowadzone są również zespoły rewalidacyjno-wychowawcze. W Ośrodku działają następujące koła: teatralne, sportowe, kulinarne, fotograficzne i religijne. Corocznie realizowane są projekty z edukacji ekologicznej. Placówka dysponuje dobrze wyposażoną bazą dydaktyczną, między innymi salami: doświadczania świata, Integracji Sensorycznej, multimedialną, gospodarstwa domowego. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Kozicach Dolnych współpracuje ze środowiskiem akademickim (UMCS, PL), z organizacjami pozarządowymi oraz ze szkołami specjalnymi znajdującymi się na terenie woj. lubelskiego, szkołami podstawowymi oraz gimnazjami z terenu powiatu świdnickiego.

1.7. Dopasowanie kształcenia do popytu na pracę w powiecie świdnickim.

Szkoły ponadgimnazjalne oferują bardzo szerokie spectrum zawodów, które można zdobyć w wielu szkołach zlokalizowanych w powiecie świdnickim. Biorąc jednak pod uwagę dane na temat liczby osób bezrobotnych – szczególnie młodych można wysnuć wniosek, że oferta kształcenia nie jest całkowicie dopasowana do popytu na pracę na lokalnym rynku. Na rynku pracy w skali ogólnopolskiej, regionalnej, a także lokalnej w powiecie świdnickim mamy do czynienia z częściowym niedopasowaniem kwalifikacji zawodowych absolwentów i osób poszukujących zatrudnienia, z rzeczywistymi potrzebami pracodawców. Niedopasowania te pogłębia szybko postępujący rozwój technologii teleinformatycznych, który wymusza w wielu dziedzinach gospodarki częste i systematyczne inwestowanie w uzupełnianie umiejętności posiadanych przez pracowników w zakresie obsługi komputerów, Internetu, czy innych nowinek teleinformatycznych. Sytuację tę pogarsza istniejący system kształcenia zawodowego. Kierunki kształcenia oferowane przez szkoły zawodowe i szkoły wyższe, czasami odbiegają od potrzeb rynku pracy, czego konsekwencją jest rosnący poziom bezrobocia wśród młodych osób. Jedynie zapewnienie uczniom i studentom możliwości zdobycia wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych na wysokim poziomie może zapewnić wysoką efektywność kształcenia i przyczynić się do zmniejszenia niedopasowań w zakresie kwalifikacyjno-zawodowym na rynku pracy i poziomu bezrobocia osób młodych. Niewątpliwym problemem jest także niedostateczna współpraca szkół gimnazjalnych ze szkołami kształcenia zawodowego. Pomimo faktu, że zauważa się prawidłowy odzew szkolnictwa na potrzeby rynku pracy, np. poprzez uruchamianie kierunków zamawianych, kierunków stanowiących odpowiedź na potrzeby lokalnego rynku pracy, problemem mającym wpływ na obecną sytuację jest wieloletnie marginalizowanie szkolnictwa zawodowego. Niestety w dalszym ciągu w powiecie świdnickim zachwane są proporcje pomiędzy liczbą uczniów szkół ogólnokształcących a liczbą uczniów zasadniczych szkół zawodowych, co prezentuje poniższy wykres.

Rysunek 6. Absolwenci danego typu szkół w ogólnej liczbie absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w powiecie świdnickim (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS)

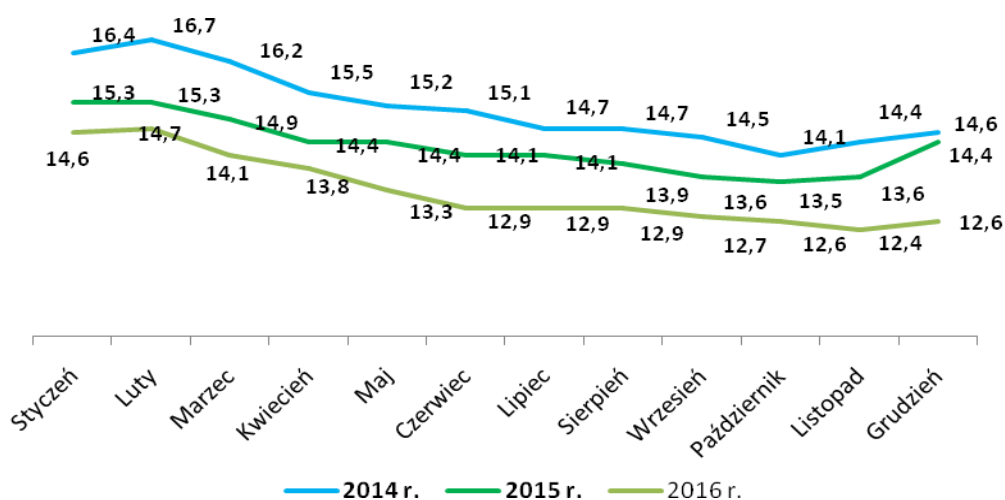

II. Analiza bezrobocia w powiecie świdnickim.

II.1 Ogólna charakterystyka osób bezrobotnych

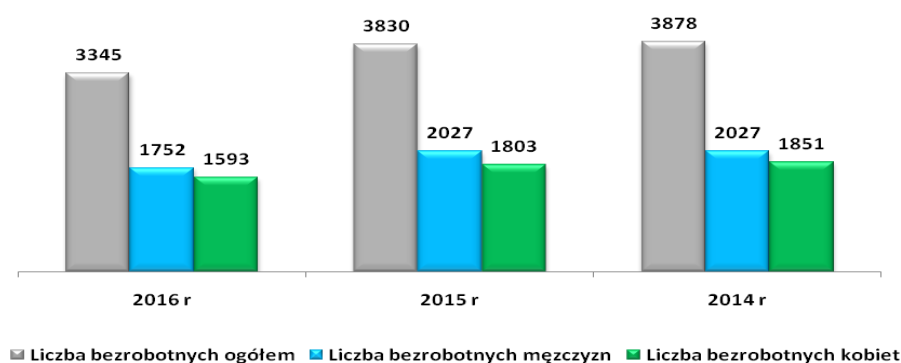
Powiat świdnicki zaliczany jest do obszarów o wysokiej stopie bezrobocia. Powiat świdnicki cechuje się jednym z najwyższych poziomów bezrobocia wśród wszystkich powiatów województwa lubelskiego (16 miejsce wśród 24 powiatów). Stopa bezrobocia na koniec 2016 roku w powiecie świdnickim wynosiła 12,6% i była wyższa niż przeciętna stopa dla województwa lubelskiego i dla całego kraju, która wynosiła odpowiednio 8,5% i 8,3%. Taka różnica w stopie bezrobocia wskazuje na występowanie istotnych problemów na lokalnym rynku pracy zarówno w zakresie zatrudnienia, podaży i popytu na pracę. Bezrobocie w powiecie świdnickim ma charakter strukturalny i długotrwały. Obecnie odnotowuje się ciągły wzrost liczby ludności w wieku produkcyjnym, który nie idzie jednak w parze z wzrostem popytu na pracę. Mniejsza liczba zakładów pracy zatrudniających mniejszą liczbę pracowników, negatywna fluktuacja zatrudnienia w regionie powodują, że stopa bezrobocia przez długi okres utrzymywała się na zbliżonym wysokim poziomie. Warto jednak dodać, że w ostatnim roku sytuacja na rynku pracy w powiecie świdnickim zdecydowanie przeobraziła się i poprawiła. W porównaniu do danych z końca 2015 roku stopa bezrobocia zmniejszyła się o 1,8%, natomiast w porównaniu do danych z końca 2014 stopa bezrobocia zmniejszyła się o 2 punkty procentowe. Poniżej przedstawiono zmiany w zakresie stopy bezrobocia rejestrowanego w ujęciu miesięcznym w latach 2014-2016.

Rysunek 7. Stopa bezrobocia w powiecie świdnickim w latach 2014 – 2016 (źródło opracowanie własne na podstawie danych PUP w Świdniku)

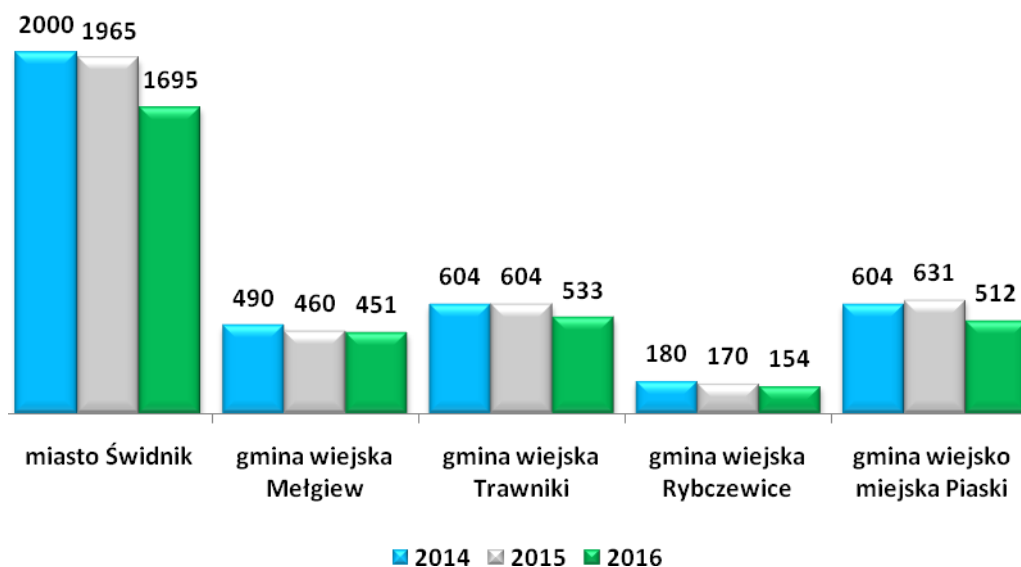
Zmniejszeniu uległa także liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Świdniku. Na koniec 2016 roku zarejestrowanych było 3 345 osób bezrobotnych. W porównaniu do danych z końca 2015 roku liczba osób bezrobotnych uległa zmniejszeniu. Spadek liczby osób bezrobotnych w liczbach bezwzględnych wyniósł 485, co stanowi procentowy spadek na poziomie wynoszącym 12,7 punktów procentowych. W porównaniu do danych z 2014 roku liczba osób bezrobotnych zmniejszyła się o 533 osoby. Prezentowane dane świadczą o istotnych zmianach w zakresie podaży i popytu na pracę w powiecie świdnickim. Według danych na koniec 2016 roku zarejestrowanych było 1 752 bezrobotnych mężczyzn (52,4%) oraz 1 593 kobiety – 47,6% ogółu zarejestrowanych osób bezrobotnych.

Rysunek 8. Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych z podziałem na płeć według danych na koniec roku w latach 2014 – 2016. (źródło opracowanie własne na podstawie danych PUP w Świdniku)

W analizowanym okresie najwięcej bezrobotnych w powiecie świdnickim zamieszkiwało gminę miejską Świdnik. Liczba bezrobotnych w tej gminie w 2016 roku wyniosła 1 695 osób, czyli 50,7% wszystkich bezrobotnych z powiatu świdnickiego. Osoby bezrobotne z miasta Świdnik stanowiły największą grupę osób bezrobotnych w całym analizowanym okresie – lata 2014–2016. Najmniejszą liczbą osób bezrobotnych w latach 2014-2016 charakteryzowała się gmina Rybczewice, gdzie w 2016 roku zarejestrowane były 154 osoby bezrobotne z tego terenu.

Rysunek 9. Liczba bezrobotnych w końcu okresu (stan na ostatni dzień miesiąca) według gminy w powiecie świdnickim (źródło opracowanie własne na podstawie danych PUP w Świdniku)

Poniżej przedstawiono szczegółową strukturę zarejestrowanych osób bezrobotnych według stanu na koniec roku w latach 2014-2016 z podziałem na płeć. Warto zauważyć, iż bezrobocie w niemal wszystkich gminach powiatu świdnickiego jest zmaskulinizowane, bezrobotni mężczyźni przeważają w strukturze ogółu zarejestrowanych osób bezrobotnych. Wyjątkiem jest gmina wiejsko miejska Piaski, gdzie nieznacznie przeważają bezrobotne kobiety.

Tabela 11. Liczba bezrobotnych z podziałem na płeć w końcu okresu (stan na ostatni dzień miesiąca) według gminy w powiecie świdnickim (źródło opracowanie własne na podstawie danych PUP w Świdniku)

Gmina	2014			2015			2016		
	Bezrobotni ogółem	Bezrobotne kobiety	Bezrobotni mężczyźni	Bezrobotni ogółem	Bezrobotne kobiety	Bezrobotni mężczyźni	Bezrobotni ogółem	Bezrobotne kobiety	Bezrobotni mężczyźni
miasto Świdnik	2 000	981	1 019	1 965	947	1 018	1 695	818	877
gmina wiejska Mełgiew	490	234	256	460	209	251	451	209	242
gmina wiejska Trawniki	604	271	333	604	267	337	533	238	295
gmina wiejska Rybczewice	180	73	107	170	76	94	154	66	88
gmina wiejsko miejska Piaski	604	292	312	631	304	327	512	262	250
Powiat świdnicki	3 878	1 851	2 027	3 830	1 803	2 027	3 345	1 593	1 752

W analizowanym czasie najniższy napływ osób bezrobotnych do ewidencji zanotowano w 2016 roku. W tym okresie liczba osób, które uzyskały status osoby bezrobotnej w powiecie świdnickim wyniosła 4 268, czyli o 428 osób mniej niż w 2015 roku. Najmniejszą liczbę osób, które utraciły status osoby bezrobotnej w analizowanych latach, odnotowano w 2014 roku. W tym roku liczba osób tracących status bezrobotnego w powiecie świdnickim wynosiła 4 692 osób.

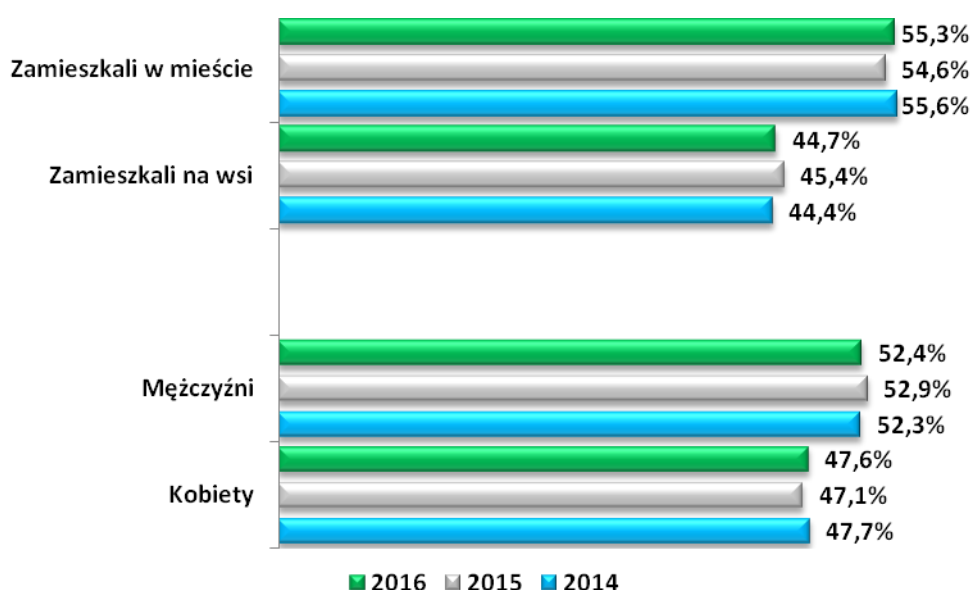
Tabela 12. Napływ bezrobotnych do ewidencji i wyrejestrowania bezrobotnych z ewidencji (stan na ostatni dzień miesiąca)

Napływ bezrobotnych do ewidencji					Odpływ bezrobotnych z ewidencji				
miesiąc	2014	2015	2016	zmiana w porównaniu z rokiem poprzednim	miesiąc	2014	2015	2016	zmiana w porównaniu z rokiem poprzednim
I	448	537	408	-129	I	315	301	313	12
II	383	384	348	-36	II	287	377	324	-53
III	302	327	317	-10	III	478	475	480	5
IV	281	309	357	48	IV	488	443	471	28
V	267	279	219	-60	V	376	288	352	64
VI	326	360	258	-102	VI	361	444	368	-76
VII	343	402	324	-78	VII	457	404	338	-66
VIII	312	342	311	-31	VIII	309	398	317	-81
IX	373	449	412	-37	IX	444	559	454	-105
X	391	363	380	17	X	498	389	400	11
XI	434	362	382	20	XI	348	316	442	126
XII	414	582	552	-30	XII	331	350	494	144
Suma	4 274	4 696	4 268	-428	Suma	4 692	4 744	4 753	9

II.2. Struktura bezrobotnych w powiecie świdnickim.

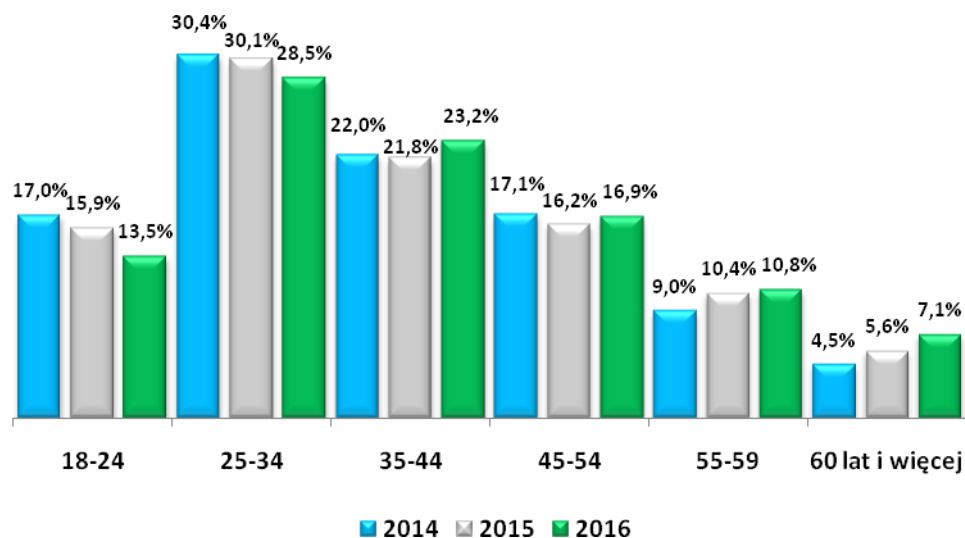
W 2016 roku 47,6% wszystkich bezrobotnych w powiecie świdnickim stanowiły kobiety. W 2015 i 2014 roku odsetek bezrobotnych kobiet wynosił odpowiednio – 47,1% i 47,7%. Największy udział wśród osób bezrobotnych miały osoby zamieszkujące tereny miejskie. W 2016, 2015 oraz 2014 roku w mieście mieszkało odpowiednio 55,3%, 54,6% oraz 55,6%.

Rysunek 10. Struktura bezrobotnych ze względu na płeć i miejsce zamieszkania w latach 2014 – 2016 (stan na 31 XII) (źródło opracowanie własne na podstawie danych PUP w Świdniku)

W powiecie świdnickim w latach 2014-2016 najczęściej osób bezrobotnych należało do grupy wiekowej 25-34 lata. W 2016 roku osoby będące w wieku od 25 do 34 lat stanowiły 28,5% wszystkich bezrobotnych w powiecie świdnickim. Najwięcej osób bezrobotnych w tym wieku zanotowano w 2014 roku, kiedy stanowili oni 30,4% wszystkich bezrobotnych. Drugą najliczniejszą grupą wiekową wśród bezrobotnych były osoby w wieku 35-44 lata. W 2016 roku odsetek osób w tym wieku wynosił 23,2% wśród wszystkich osób bezrobotnych, w 2015 roku - 21,8%, natomiast w 2014 roku – 22,0%. Najmniejszy odsetek w liczbie osób bezrobotnych w powiecie świdnickim stanowiły osoby w wieku ponad 60 lat. W 2016 roku osoby te stanowiły 7,1% wszystkich bezrobotnych mieszkających na terenie powiatu świdnickiego. Warto zauważyć, iż w ostatnich latach wyraźnie wzrasta odsetek starszych osób bezrobotnych - w wieku powyżej 55 lat zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Świdniku.

Rysunek 11. Struktura wieku osób bezrobotnych w powiecie świdnickim w latach 2014-2016 (stan na 31. XII)

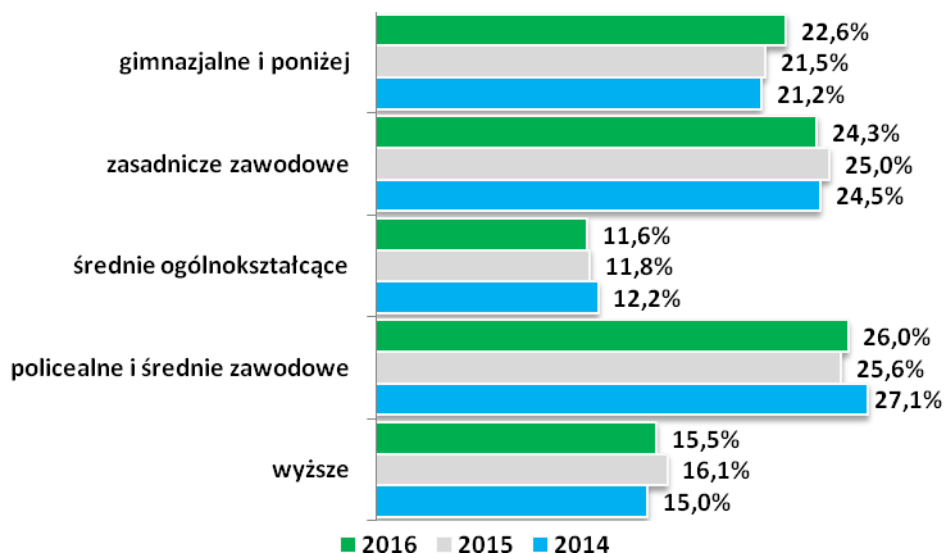
Ponizej przedstawiono szczegółową statystykę dotyczącą liczby osób bezrobotnych z uwzględnieniem wieku w powiecie świdnickim w latach 2014 – 2016 według stanu na koniec roku.

Tabela 13. Liczba osób bezrobotnych z uwzględnieniem wieku w powiecie świdnickim w latach 2014-2016 (stan na 31 XII)

Wiek	2014	2015	2016
18-24	660	610	453
25-34	1179	1151	952
35-44	854	834	777
45-54	663	620	567
55-59	347	400	360
60 lat i więcej	175	215	236
SUMA	3878	3830	3345

Od 2014 do 2016 roku największy udział w liczbie bezrobotnych z powiatu stanowiły osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym. W 2014 roku osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym stanowiły 27,1%, w 2015 roku - 25,6%, zaś w 2016 roku – 26,0% ogółu bezrobotnych. Drugą najliczniejszą grupą były osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym. W 2014 roku odsetek tych osób wynosił 24,5%, w 2014 roku – 25,0%, natomiast w 2016 roku – 24,3%. Trzecią bardzo liczną grupę stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym lub poniżej. Na koniec 2014 roku odnotowano 21,2% osób z takim wykształceniem, natomiast w 2015 i 2016 roku odpowiednio 21,5% oraz 22,6%. Najmniejszy udział wśród osób bezrobotnych w powiecie miały osoby o wykształceniu średnim ogólnokształcącym.

Rysunek 12. Struktura poziomu wykształcenia bezrobotnych w powiecie świdnickim w latach 2014-2016 (stan na 31 XII)

Szczegółową statystykę dotyczącą liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych z punktu widzenia wykształcenia, według stanu na koniec danego roku w latach 2014-2016 prezentuje poniższa tabela.

Tabela 14. Liczba osób bezrobotnych z uwzględnieniem poziomu wykształcenia w powiecie świdnickim w latach 2014-2016 (stan na 31 XII)

Wykształcenie	2014	2015	2016
wyższe	580	615	517
policealne i średnie zawodowe	1051	982	870
średnie ogólnokształcące	475	454	389
zasadnicze zawodowe	949	957	813
gimnazjalne i poniżej	823	822	756
SUMA	3878	3830	3345

W analizowanym okresie największa liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Świdniku pozostawała bez zatrudnienia powyżej 24 miesięcy. W 2014 i 2015 roku osoby pozostające bez zatrudnienia powyżej 24 miesięcy stanowiły 29,3% wszystkich bezrobotnych w powiecie. Warto zauważyć, iż w 2016 roku zdecydowanie wzrósł odsetek takich osób, na koniec roku wynosił 34,2% ogółu osób bezrobotnych. Najmniejszą grupę bezrobotnych stanowiły osoby pozostające bez zatrudnienia do 1 miesiąca. W 2014 roku osoby te stanowiły 9,3% bezrobotnych w powiecie, w 2014 roku odsetek ten wyniósł 12,2 %, natomiast w 2016 - 10,1%.

Rysunek 13. Struktura czasu pozostawania bez pracy [w miesiącach] osób bezrobotnych w powiecie świdnickim w latach 2014-2016 (stan na 31 XII)

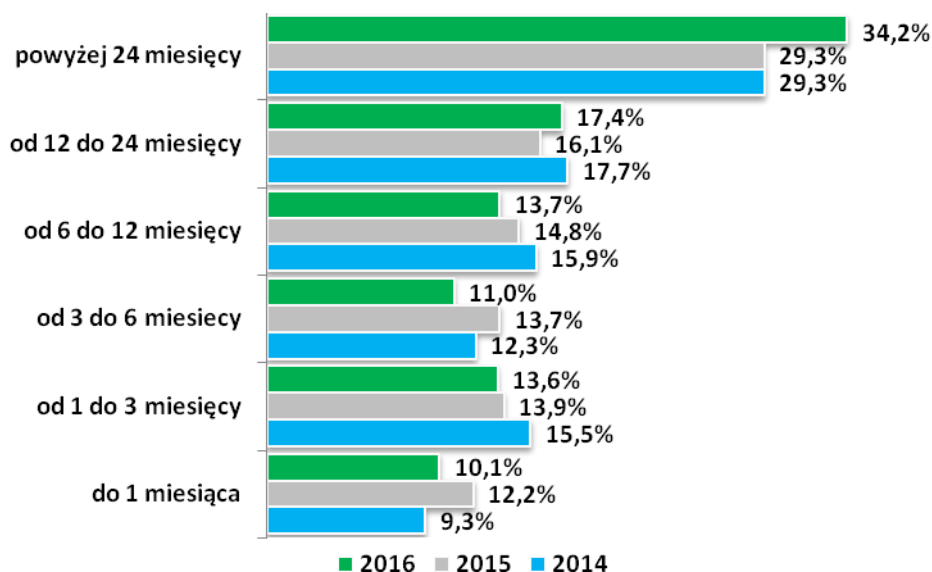

Tabela 15. Liczba osób bezrobotnych z uwzględnieniem czasu pozostawania bez pracy [w miesiącach] w powiecie świdnickim w latach 2014-2016 (stan na 31 XII)

Czas pozostawania bez pracy	2014	2015	2016
do 1 miesiąca	361	466	339
od 1 do 3 miesięcy	602	534	454
od 3 do 6 miesięcy	477	525	368
od 6 do 12 miesięcy	615	568	460
od 12 do 24 miesięcy	686	615	581
powyżej 24 miesięcy	1137	1122	1143
SUMA	3878	3830	3345

II.3. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

W 2014 roku wśród zarejestrowanych bezrobotnych aż 3 373 osób posiadało status osoby będącej w szczególnej sytuacji na rynku pracy (tj. 87,0% wszystkich bezrobotnych z powiatu). W 2014 roku w powiecie świdnickim najwięcej osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy należało do grupy osób długotrwale bezrobotnych – 60,8% ogółu zarejestrowanych osób bezrobotnych oraz bez wykształcenia średniego – 45,7%.

Tabela 16. Struktura osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w 2014 roku (stan na 31 XII)

Wyszczególnienie	2014	% z ogółu
Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy	3 373	87,0%
Osoby do 25 roku życia	660	17,0%
Osoby długotrwale bezrobotne	2 356	60,8%
Osoby powyżej 50 roku życia	889	22,9%
Osoby bez kwalifikacji zawodowych	1 269	32,7%
Osoby bez doświadczenia zawodowego	1 280	33,0%
Osoby bez wykształcenia średniego	1 772	45,7%
Samotnie wychowujące matki co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	280	7,2%
Osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	75	1,9%
Niepełnosprawni	197	5,1%

Klasyfikacja osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy według wyżej wskazanych grup (tab. 16) obowiązywała do dnia 26 maja 2014 roku, a do celów statystycznych do końca 2014 roku. Nowa klasyfikacja osób bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy obowiązuje od dnia 27 maja 2014 roku, a dane statystyczne są gromadzone według tej klasyfikacji od 2015 roku. Na koniec 2015 roku w powiecie świdnickim było 3 358 bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, czyli 87,7% ogółu zarejestrowanych natomiast na koniec 2016 roku zarejestrowane były 2 873 osoby bezrobotne będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy tj. 85,9% ogólnej liczby osób bezrobotnych. Najwięcej osób bezrobotnych na koniec 2015 i 2016 roku należało do grupy długotrwale bezrobotnych (59,5% na koniec 2015 roku i 62,6% na koniec 2016 roku), osób do 30 roku życia (32,6% na koniec 2015 roku i 27,6% na koniec 2016 roku) oraz powyżej 50 roku życia (24,8% na koniec 2015 roku i 26,5% na koniec 2016 roku).

Tabela 17. Struktura osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w 2015 i 2016 roku (stan na 31 XII)

Kategorie osób bezrobotnych	2015 r.		2016 r.	
	Liczba bezrobotnych	%	Liczba bezrobotnych	%
Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy	3 358	87,7%	2 873	85,9%
Do 30 roku życia	1 249	32,6%	922	27,6%
Do 25 tego roku życia	610	15,9%	453	13,5%
Długotrwale bezrobotni	2 279	59,5%	2 094	62,6%
Powyżej 50 roku życia	951	24,8%	887	26,5%
Niepełnosprawni	186	4,9%	163	4,9%
Posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	387	10,1%	361	10,8%

II.4. Bezrobotni według zawodów.

Uwzględniając zawody posiadane przez bezrobotnych wynika, że na koniec 2014 roku największą liczbę osób zarejestrowanych w PUP w Świdniku na koniec 2014 roku stanowili bezrobotni w zawodzie sprzedawca (177 osób), ślusarz (140 osób), technik mechanik (105 osób), technik ekonomista (72 osoby), krawiec (70 osób), szwaczka (65 osób), pedagog (57 osób). Na koniec 2016 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Świdniku zarejestrowanych było najwięcej osób bezrobotnych w zawodach: sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) (232 osoby), ślusarze i pokrewni (157 osób), technicy mechanicy (131 osób), ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni (114 osób), kucharze (91 osób), mechanicy pojazdów samochodowych (86 osób), robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym (86 osób), specjaliści do spraw administracji i rozwoju (76 osób) oraz specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani (72 osoby). Na koniec 2016 roku wśród zawodów, w których liczba bezrobotnych jest największa prym wiodą sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) (206 osób), ślusarze i pokrewni (150 osób), technicy mechanicy (123 osoby), ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni (101 osób), kucharze (77 osób), mechanicy pojazdów samochodowych (71 osób) oraz robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym (70 osób).

II.5. Profilowanie pomocy dla osób bezrobotnych.

Od dnia 27 maja 2014r. we wszystkich powiatowych urzędach pracy obowiązuje nowy sposób pracy z osobami bezrobotnymi, polegający na profilowaniu pomocy dla każdej osoby bezrobotnej. Profil pomocy to właściwy ze względu na sytuację i potrzeby osoby bezrobotnej zakres form pomocy określonych w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Ma ono na celu zastosowanie takiej pomocy wobec osoby bezrobotnej, która najbardziej odpowiada jej aktualnej sytuacji i potrzebom. Profil ustala się dla każdej osoby bezrobotnej. Osobie bezrobotnej może zostać ustalony jeden z trzech profili pomocy. W ramach każdego profilu stosowane są określone w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy formy pomocy.

- I profil pomocy – w tym profilu urząd pracy może zastosować pośrednictwo pracy i pomoc w uzyskaniu oferty pracy, a także w uzasadnionych przypadkach poradnictwo zawodowe lub szkolenia, sfinansowanie kosztów egzaminów, zwrotu kosztów

przejazdu, bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej, świadczenie aktywizacyjne, pożyczkę na podjęcie działalności gosp., bon szkoleniowy, bon stażowy, bon zatrudnieniowy, bon na zasiedlenie

- II profil pomocy – w tym profilu urząd pracy może zastosować dowolne formy pomocy określone w ustawie, takie jak szkolenia, skierowanie do prac interwencyjnych lub robót publicznych itd., z wyłączeniem Programu Aktywizacja i Integracja;
- III profil – w tym profilu urząd pracy może zastosować m.in. Program Aktywizacja i Integracja, działania aktywizacyjne zlecane przez urząd, skierowanie do zatrudnienia wspieranego u pracodawcy, programy specjalne, które obejmują instrumenty wymienione w ustawie uzupełnione dodatkowymi usługami, które mogą pomagać w trwałym powrocie na rynek pracy.

Powiatowy Urząd Pracy ustalając profil pomocy dokonuje analizy sytuacji osoby bezrobotnej i jej szans na rynku pracy biorąc pod uwagę oddalenie od rynku pracy i gotowość do wejścia lub powrotu na rynek pracy. Przez oddalenie od rynku pracy rozumie się czynniki utrudniające wejście na rynek pracy. Aby określić oddalenie od rynku pracy doradca klienta zadaje osobie bezrobotnej pytania dotyczące m.in. uprawnień zawodowych, umiejętności, miejsca zamieszkania pod względem oddalenia od potencjalnych miejsc pracy, możliwości dojazdu do pracy, czy dostępu do nowoczesnych form komunikowania się z powiatowym urzędem pracy i pracodawcami. Przez gotowość do wejścia lub powrotu na rynek pracy rozumie się czynniki wskazujące na potrzebę i chęć bezrobotnego do podjęcia pracy. Aby określić gotowość do wejścia lub powrotu na rynek pracy, doradca klienta zadaje osobie bezrobotnej m.in. pytania dotyczące gotowości do współpracy z powiatowym urzędem pracy, zaangażowania w samodzielne poszukiwanie pracy, powodów rejestracji w powiatowym urzędzie pracy, czy dyspozycyjności.

Według danych najwięcej osób bezrobotnych posiadało profil II (na koniec 2015 roku – 2 701 osób, na koniec 2016 roku – 2 249 osób) oraz profil III (na koniec 2015 roku – 1 000 osób, na koniec 2016 roku – 1 022 osoby).

Tabela 18. Osoby bezrobotne według profilu pomocy w 2015 i 2016 roku (stan na 31 XII)

	2015 r.		2016 r.	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
profil I	58	19	23	11
profil II	2 701	1 242	2 249	1 000
profil III	1 000	510	1 022	570

II.6. Zawody nadwyżkowe i deficytowe w powiecie świdnickim.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest procesem systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla określenia potrzeb szkoleniowych bezrobotnych i kształcenia zawodowego. Celem opracowania monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na rynku pracy, stworzenie bazy informacyjnej dla opracowania przyszłych struktur zawodowo-kwalifikacyjnych, określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych, zapewniających większą efektywność organizowanych szkoleń, bieżącą korektę poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego (dotyczy władz oświatowych oraz dyrekcji szkół), usprawnienie poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych, usprawnienie pośrednictwa pracy, ułatwienie realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich ponownego zatrudnienia. Zgodnie z zaleceniami metodycznymi Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w opracowaniu analizowane są:

- ✓ **Zawody deficytowe** – to takie zawody, na które istnieje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów deficytowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest wyższa niż liczba bezrobotnych, odsetek długotrwale bezrobotnych jest nieznaczny, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.
- ✓ **Zawody nadwyżkowe** - to takie zawody, na które istnieje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów nadwyżkowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest niższa niż liczba bezrobotnych, długotrwale bezrobocie jest relatywnie wysokie, a napływ bezrobotnych przewyższa ich odpływ w danym okresie sprawozdawczym.
- ✓ **Zawody zrównoważone** - to takie zawody, na które na rynku pracy występuje zapotrzebowanie zbliżone do liczby bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów zrównoważonych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest zbliżona do liczby zarejestrowanych bezrobotnych,

odsetek bezrobotnych długotrwale jest nieznaczny, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

W 2014 roku w powiecie świdnickim do zawodów najbardziej nadwyżkowych należały takie zawody jak: ogrodnik terenów zieleni, technik elektrokardiolog, kelner, architekt, terapeuta zajęciowy, ślusarz, specjalista do spraw rodziny familiolog, elektryk instalacji elektrycznych, mechanik samochodów osobowych oraz cukiernik. Największy wskaźnik deficytu odnotowany został w zawodach: przedstawiciel handlowy, telemarketer, kierowca samochodu dostawczego, robotnik gospodarczy, doradca klienta, brukarz, pomoc kuchenna, sprzedawca w stacji paliw, pracownik centrum obsługi telefonicznej pracownik call center oraz sekretarka.

Tabela 19. Zawody nadwyżkowe i deficytowe w powiecie świdnickim w 2014 roku

zawody nadwyżkowe	zawody deficytowe
Ogrodnik terenów zieleni	Przedstawiciel handlowy
Technik elektrokardiolog	Telemarketer
Kelner	Kierowca samochodu dostawczego
Architekt	Robotnik gospodarczy
Terapeuta zajęciowy	Doradca klienta
Ślusarz	Brukarz
Specjalista do spraw rodziny familiolog	Pomoc kuchenna
Elektryk instalacji elektrycznych	Sprzedawca w stacji paliw
Mechanik samochodów osobowych	Pracownik centrum obsługi telefonicznej pracownik call center
Cukiernik	Sekretarka
Laborant chemiczny	Robotnik drogowy
Logistyk	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji
Fryzjer	Woźny
Szwaczka	Operator koparko – ładowarki
Inżynier inżynierii środowiska – instalacje sanitarne	Fakturzysta
Pakowacz	Elektryk
Lakiernik samochodowy	Kierowca samochodu ciężarowego
Pielęgniarka	Kosmetyczka
Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	Sprzątaczką biurową
Stolarz	Fryzjer damski
Kucharz	Barman
Lekarz weterynarii	Kierowca samochodu osobowego
Dozorca	Prasowaczka ręczna
Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	Asystent do spraw księgowości
Dziennikarz	Mechanik maszyn rolniczych
Fizjoterapeuta	Nauczyciel przedszkola
Frezer	Księgowy

Technik prac biurowych	Magazynier
Psycholog	
Hydraulik	

W 2015 roku wśród zawodów najbardziej nadwyżkowych wyróżniono: szyldziarze, grawerzy i zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni, monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych, monterzy sprzętu elektronicznego, średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych, murarze i pokrewni, cieśle i stolarze budowlani, lakiernicy, blacharze, mechanicy pojazdów samochodowych oraz pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i pokrewne. Do najbardziej deficytowych zawodów w 2015 roku należały: kierownicy do spraw produkcji przemysłowej, kierownicy w instytucjach opieki zdrowotnej, kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym, nauczyciele akademicy, lektorzy języków obcych, doradcy finansowi i inwestycyjni, administratorzy systemów komputerowych, agenci i administratorzy nieruchomości, sekretarze prawni oraz operatorzy wprowadzania danych.

Tabela 20. Zawody nadwyżkowe i deficytowe w powiecie świdnickim 2015 roku

zawody nadwyżkowe	zawody deficytowe
Szyldziarze, grawerzy i zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej
Monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych	Kierownicy w instytucjach opieki zdrowotnej
Monterzy sprzętu elektronicznego	Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym
Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	Nauczyciele akademicy
Murarze i pokrewni	Lektorzy języków obcych
Cieśle i stolarze budowlani	Doradcy finansowi i inwestycyjni
Lakiernicy	Administratorzy systemów komputerowych
Blacharze	Agenci i administratorzy nieruchomości
Mechanicy pojazdów samochodowych	Sekretarze prawni
Pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i pokrewne	Operatorzy wprowadzania danych
	Pracownicy lombardów i instytucji pożyczkowych
	Windykatorzy i pokrewni
	Pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń
	Technicy archiwiści i pokrewni
	Opiekunowie dziecięcy
	Asystenci nauczycieli
	Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
	Pracownicy przy pracach przygotowawczych do druku
	Operatorzy maszyn do prania
	Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani

	Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątniem
	Robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt
	Układacze towarów na półkach
	Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food
	Gońcy, bagażowi i pokrewni
	Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste
	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani

W 2016 roku do zawodów najbardziej nadwyżkowych zaliczono: operatorzy urządzeń energetycznych, operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych, ogrodnicy, krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni, średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany, masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni, barmani, spawacze i pokrewni oraz monterzy i serwisanci instalacji i urządzeń teleinformatycznych.

Do najbardziej deficytowych zawodów w 2015 roku należą takie elementarne grupy zawodów jak: pracownicy wykonujący dorywcze prace proste, robotnicy wykonujący proste prace polowe, pośrednicy pracy i zatrudnienia, pozostali pracownicy zajmujący się sprzątniem, robotnicy wykonujący prace proste w kopalniach i kamieniołomach, asystenci nauczycieli, pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani, robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani, technicy archiwiści i pokrewni oraz kierownicy do spraw produkcji przemysłowej.

Tabela 21. Zawody nadwyżkowe i deficytowe w powiecie świdnickim 2016 roku

zawody nadwyżkowe	zawody deficytowe
Operatorzy urządzeń energetycznych	Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste
Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	Robotnicy wykonujący proste prace polowe
Ogrodnicy	Pośrednicy pracy i zatrudnienia
Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątniem
Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany	Robotnicy wykonujący prace proste w kopalniach i kamieniołomach
Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	Asystenci nauczycieli
Barmani	Pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani
Spawacze i pokrewni	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani
Monterzy i serwisanci instalacji i urządzeń teleinformatycznych	Technicy archiwiści i pokrewni

	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej
	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych
	Monterzy sprzętu elektrycznego
	Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani
	Sprzedawcy konsultanci w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej
	Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi
	Operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni
	Opiekunowie dziecięcy
	Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani
	Agenci sprzedaży bezpośredniej
	Przedstawiciele handlowi
	Doradcy finansowi i inwestycyjni
	Czyściciele pojazdów

II.7. Aktywizacja zawodowa realizowana przez Powiatowy Urząd Pracy w Świdniku.

Powiatowy Urząd Pracy w Świdniku wspiera pracodawców w zatrudnianiu pracowników oraz tworzeniu nowych miejsc pracy oraz bezrobotnych i poszukujących pracy w podejmowaniu aktywności zawodowej, poprzez realizację usług i instrumentów rynku pracy, m.in. takich jak:

- ✓ pośrednictwo pracy,
- ✓ poradnictwo zawodowe,
- ✓ szkolenia i inne formy podnoszenia kwalifikacji,
- ✓ staże,
- ✓ prace interwencyjne,
- ✓ roboty publiczne,
- ✓ prace społecznie użyteczne,
- ✓ jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej,
- ✓ refundacja kosztów wyposażenia/doposażenia stanowisk pracy,
- ✓ bony szkoleniowe, bony na zasiedlenie, bony zatrudnieniowe, refundacja części kosztów związanych z zatrudnianiem osób bezrobotnych do 30 roku życia,
- ✓ dofinansowanie zatrudnienia bezrobotnego powyżej 50 roku życia,

Aktualnie Powiatowy Urząd Pracy w Świdniku realizuje niżej wymienione programy i projekty:

1. Projekt *Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie świdnickim (III)*, który jest współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Poddziałania 1.1.2 Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 – Wsparcie udzielane z Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych. Projekt skierowany do 354 osób młodych (kobiet i mężczyzn) w wieku 18 - 29 lat należące do tzw. młodzieży NEET tzn. niepracujących, niekształących się w systemie dziennym oraz niekorzystających ze szkoleń ze środków publicznych w przeciągu 4 tygodni przed rozpoczęciem udziału w projekcie, dla których ustalono I lub II profil pomocy w tym w szczególności do:

- ◆ osób długotrwale bezrobotnych,
- ◆ osób niepełnosprawnych,
- ◆ osób o niskich kwalifikacjach.

Projekt zakłada indywidualną i kompleksową pomoc obejmującą:

- sporządzenie lub zaktualizowanie Indywidualnego Planu Działania,
- usługę pośrednictwa lub poradnictwa zawodowego,
- wsparcie kosztowe:
 - ✓ staże,
 - ✓ szkolenia indywidualne,
 - ✓ bony szkoleniowe,
 - ✓ środki na podjęcia działalności gospodarczej,
 - ✓ bony na zasiedlenie.

2. Projekt *Aktywizacja osób powyżej 30 roku życia w powiecie świdnickim (III)*, który jest współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Działania 9.2 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020.

Projekt skierowany do 270 osób w wieku 30 lat i więcej zarejestrowanych jako osoby bezrobotne w Powiatowym Urzędzie Pracy w Świdniku, dla których został ustalony I lub II profil pomocy oraz znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy tzn.:

- ◆ kobiet,
- ◆ osób powyżej 50 roku życia,
- ◆ osób długotrwale bezrobotnych,
- ◆ osób z niepełnosprawnościami,
- ◆ osób o niskich kwalifikacjach,
- ◆ osób odchodzących z rolnictwa należących do osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy, tj.: kobiet, osób długotrwale bezrobotnych, osób powyżej 50 roku życia, osób z niepełnosprawnościami oraz osób o niskich kwalifikacjach.

W ramach projektu uczestnicy otrzymali niżej wymienione wsparcie:

- sporządzenie lub zaktualizowanie IPD,
- pośrednictwo pracy i /lub poradnictwo zawodowe,
- wsparcie kosztowe, które ułatwi znalezienie zatrudnienia wynikające z IPD:
 - ✓ staż,
 - ✓ szkolenie indywidualne,
 - ✓ zatrudnienie w ramach wyposażenia lub doposażenia stanowiska,
 - ✓ prace interwencyjne.

3. Program Regionalny Województwa lubelskiego **DROGI-MOSTY-RZEKI**

Program skierowany do 53 osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Świdniku jako osoby bezrobotne znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy zgodnie z art.49. ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. W ramach programu regionalnego przewidziano realizację następujących formy wsparcia:

- ✓ staże,
- ✓ roboty publiczne.

4. Program Regionalny Województwa lubelskiego **Przedsiębiorczość w województwie lubelskim.**

Program skierowany do 15 osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Świdniku jako osoby bezrobotne. W ramach programu regionalnego przewidziano realizację następujących formy wsparcia:

- ✓ szkolenie z zakresu ABC przedsiębiorczości,
- ✓ jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej.

5. Program specjalny RE-AKTYWIZACJA

Program skierowany do 10 osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Świdniku jako osoby bezrobotne, dla których ustalono III profil pomocy, czyli najbardziej oddalonych od rynku pracy.

W ramach programu specjalnego przewidziano niżej wymienione formy wsparcia:

- ✓ staże,
- ✓ roboty publiczne,
- ✓ elementy specyficzne, tj. dodatki motywacyjne.

W 2015 roku Powiatowy Urząd Pracy w Świdniku realizował następujące programy i projekty:

- Projekt **Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie świdnickim (I)**
Poddziałanie 1.1.2 Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020
- Wsparcie udzielane z Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych.

Okres realizacji projektu: 01.01.2015 – 31.12.2015

Projekt skierowany był do 302 osób młodych w wieku 18-29 lat należących do tzw. młodzieży NEET, tzn. niepracujących, niekształących się w systemie dziennym oraz niekorzystających ze szkoleń ze środków publicznych w przeciągu 4 tygodni przed rozpoczęciem udziału w projekcie, dla których ustalono I lub II profil pomocy w tym w szczególności do:

- ♦ osób długotrwale bezrobotnych,
- ♦ osób niepełnosprawnych,
- ♦ osób o niskich kwalifikacjach.

W ramach projektu oferowane było niżej wymienione wsparcie, tj.:

- ✓ sporządzenie lub zaktualizowanie Indywidualnego Planu Działania,
- ✓ usługa pośrednictwa pracy lub poradnictwa zawodowego
- ✓ wsparcie kosztowe:
 - staże,
 - bony szkoleniowe,
 - szkolenia indywidualne,
 - jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej,
 - bony na zasiedlenie.

- Projekt *Aktywizacja osób powyżej 30 roku życia w powiecie świdnickim (I)*

Działanie 9.2 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020

Okres realizacji projektu: 01.01.2015 – 31.12.2015

Projekt skierowany był do 63 osób w wieku 30 lat i więcej zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Świdniku, dla których został ustalony I lub II profil pomocy oraz znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, w tym:

- ◆ kobiet,
- ◆ osób powyżej 50 roku życia,
- ◆ osób długotrwale bezrobotnych,
- ◆ osób z niepełnosprawnościami,
- ◆ osób o niskich kwalifikacjach
- ◆ osób odchodzących z rolnictwa należących do osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy, tj.: kobiet, osób długotrwale bezrobotnych, osób powyżej 50 roku życia, osób z niepełnosprawnościami oraz osób o niskich kwalifikacjach.

W ramach projektu uczestnicy otrzymali niżej wymienione wsparcie:

- sporządzenie lub zaktualizowanie IPD,
- pośrednictwo pracy i /lub poradnictwo zawodowe ,
- wsparcie kosztowe, które ułatwi znalezienie zatrudnienia wynikające z IPD, tj. staż, szkolenie indywidualne, zatrudnienie w ramach wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy.

- Projekt ***Kapitalna Kobieta***

Okres realizacji projektu: 01.07.2013 r. - 31.01.2015 r.

Nazwa projektodawcy: Fundacja Polskiej Akademii Nauk – oddział w Lublinie „Nauka i Rozwój Lubelszczyzny” Partnerzy: Powiatowy Urząd Pracy w Świdniku. Grupa docelowa: 50 bezrobotnych kobiet zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Świdniku zamieszkujących na terenie powiatu świdnickiego. Formy wsparcia:

Wszystkie osoby bezrobotne zakwalifikowane do projektu objęto:

- ✓ Indywidualnym Planem,
- ✓ Szkolenia z zakresu „ABC Przedsiębiorczości”,
- ✓ Poszkoleniowe Doradztwo Indywidualne,
- ✓ Środki finansowane na rozwój przedsiębiorczości.

- Projekt ***Kompetentny Urzędnik II***

PODDZIAŁANIE 6.1.2 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

Okres realizacji projektu: 01.12.2013 – 30.06.2015 r.

Projekt skierowany był do 17 pracowników Powiatowego Urzędu Pracy w Świdniku.

Wsparcie dla uczestników projektu obejmowało:

- ✓ zatrudnienie pośrednika pracy i doradcy zawodowego,
- ✓ podniesienie kwalifikacji zawodowych kluczowych pracowników Powiatowego Urzędu Pracy Świdniku.

- Program specjalny ***Motywacja i aktywizacja***

Program skierowany był do 10 osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Świdniku jako osoby bezrobotne, dla których ustalono III profil pomocy, zgodnie z art. 33 ust. 2c pkt 3 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 149 z późn. zm.), czyli najbardziej oddalonych od rynku pracy ze szczególnym uwzględnieniem osób bezrobotnych będących dłużnikami alimentacyjnymi w rozumieniu przepisów o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. 2012 poz. 1228 z późn. zm.). W ramach programu specjalnego przewidziano niżej wymienione formy wsparcia:

- ✓ staże,
- ✓ roboty publiczne,
- ✓ prace interwencyjne,
- ✓ elementy specyficzne, w tym: dodatek motywacyjny lub bon komunikacyjny.

- Program ***Aktywna integracja społeczna.***

Program skierowany był do 10 osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Świdniku z ustalonym III profilem pomocy, korzystających ze świadczeń opieki społecznej.

- ✓ Działania z zakresu aktywizacji zawodowej bezrobotnych realizowane były przez PUP w ramach prac społecznie użytecznych, na podstawie porozumienia pomiędzy Gminą Miejską Świdnik oraz Powiatem Świdnickim.
- ✓ Działania w zakresie integracji społecznej bezrobotnych, służące kształtowaniu aktywnej postawy w życiu społecznym i zawodowym zostały zrealizowane przez Fundację Ośrodka Terapii i Rozwoju w Świdniku „Pod skrzydłami”.

W 2016 roku realizowane były następujące programy i projekty:

- Program Regionalny Województwa Lubelskiego ***Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych w wieku 30-50 lat zamieszkałych na obszarach wiejskich***

Okres realizacji: 01.01.2016 – 31.12.2016

Program skierowany był do 50 osób w wieku 30-50 lat zamieszkujących obszary wiejskie w Powiecie Świdnickim oraz zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Świdniku jako osoby bezrobotne.

W ramach programu regionalnego przewidziano realizację następujących formy wsparcia:

- ✓ prace interwencyjne
- ✓ staże 3 - 6 miesięczne
- ✓ refundacja kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy

- Program Regionalny Województwa Lubelskiego ***Rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich***

Okres realizacji: 01.01.2016 – 31.12.2016

Program skierowany był do 25 osób bezrobotnych zamieszkujących obszary wiejskie w Powiecie Świdnickim oraz zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Świdniku jako osoby bezrobotne.

W ramach programu regionalnego przewidziano wsparcie w postaci:

- ✓ jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej

- Program **Specjalny Krok do przodu**.

Okres realizacji: 01.07.2016 – 31.12.2016

Program skierowany był do 12 osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Świdniku jako osoby bezrobotne, dla których ustalono III profil pomocy (zgodnie z art. 33 ust. 2c pkt 3 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2016 r. poz. 645 z późn. zm.), czyli najbardziej oddalonych od rynku pracy.

W ramach programu specjalnego przewidziano niżej wymienione formy wsparcia:

- ✓ roboty publiczne,
- ✓ staże,
- ✓ elementy specyficzne, tj.: dodatek motywacyjny lub bon komunikacyjny.

- Program **Aktywizacja i Integracja**.

Program skierowany był do 10 osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Świdniku z ustalonym III profilem pomocy, korzystających ze świadczeń opieki społecznej, w szczególności realizujących kontrakt socjalny.

- ✓ Działania z zakresu aktywizacji zawodowej bezrobotnych realizowane były przez PUP w ramach prac społecznie użytecznych, na podstawie porozumienia pomiędzy Gminą Miejską Świdnik oraz Powiatem Świdnickim.
- ✓ Działania w zakresie integracji społecznej bezrobotnych, służące kształtowaniu aktywnej postawy w życiu społecznym i zawodowym zostały zrealizowane przez Fundację Ośrodka Terapii i Rozwoju w Świdniku „Pod skrzydłami”.

- Projekt **Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie świdnickim (II)** -

Poddziałanie 1.1.2 PO WER 2014-2020 – Wsparcie udzielane z Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych. Okres realizacji projektu: 01.01.2016-31.12.2016 r.

Projekt skierowany był do 299 osób młodych (kobiet i mężczyzn) w wieku 18 - 29 lat, należących do tzw. młodzieży NEET, tzn. niepracujących, niekształących się w systemie dziennym oraz niekorzystających ze szkoleń ze środków publicznych w przeciągu 4 tygodni przed rozpoczęciem udziału w projekcie, dla których ustalono I lub II profil pomocy, w tym w szczególności do:

- ◆ osób długotrwale bezrobotnych,
- ◆ osób niepełnosprawnych,
- ◆ osób o niskich kwalifikacjach.

Projekt zakładał indywidualną i kompleksową pomoc obejmującą:

- ✓ sporządzenie lub zaktualizowanie Indywidualnego Planu Działania,
- ✓ usługę pośrednictwa lub poradnictwa zawodowego,
- ✓ wsparcie kosztowe, w tym:
 - staże,
 - bony szkoleniowe,
 - szkolenia indywidualne,
 - jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej,
 - bony na zasiedlenie.

- Projekt *Aktywizacja osób powyżej 30 roku życia w powiecie świdnickim (II)*

Działanie 9.2 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020. Okres realizacji projektu: 01.01.2016r. – 31.03.2017r.

Projekt skierowany był do 173 osób w wieku 30 lat i więcej, które pozostają bez pracy i są zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Świdniku jako bezrobotne, dla których został ustalony I lub II profil pomocy oraz znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, w tym:

- ◆ kobiet
- ◆ osób długotrwale bezrobotnych
- ◆ powyżej 50 roku życia
- ◆ osób niepełnosprawnych
- ◆ osób o niskich kwalifikacjach
- ◆ osób odchodzących z rolnictwa, w tym: kobiet osób długotrwale bezrobotnych, powyżej 50 roku życia, osób niepełnosprawnych, osób o niskich kwalifikacjach

Projekt zakładał indywidualną i kompleksową pomoc obejmującą:

- ✓ sporządzenie lub zaktualizowanie Indywidualnego Planu Działania,
- ✓ usługę pośrednictwa lub poradnictwa zawodowego,
- ✓ wsparcie kosztowe, w tym:
 - staże,
 - szkolenia indywidualne
 - wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy

II.8. Obszary problemowe na lokalnym rynku pracy w powiecie świdnickim

Analiza danych statystycznych, która została wykonana w ramach niniejszego opracowania w takich obszarach jak: demografia, edukacja, gospodarka i bezrobocie umożliwiła na wskazanie najważniejszych obszarów problemowych lokalnego rynku pracy. Za kluczowe problemy uznano:

- 1. Duża liczba osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy** – według stanu na koniec grudnia 2016 roku, liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy wyniosła 2 873 osób, co stanowi 85,9% ogółu bezrobotnych. Najliczniejsze grupy stanowiły osoby długotrwale bezrobotne, osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia oraz osoby bezrobotne do 30 roku życia. Tak duża liczba osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy zmusza do podjęcia intensywnych działań w obszarze promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej.
- 2. Problem długotrwałego bezrobocia wśród osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Świdniku.** Długotrwałe bezrobocie jest zjawiskiem niezwykle negatywnym. Wyklucza ludzi z aktywności zawodowej oraz społecznej, powoduje utratę motywacji do działania, a także powoduje, iż osoby pozostające przez długi czas bez możliwości pracy zarobkowej zaczyna cechować „wyczerpana bezradność”. Jest to niezwykle niebezpieczne zjawisko, powodujące utratę zdolności oceny sytuacji i brak umiejętności podejmowania jakichkolwiek działań na rzecz poprawy swojej sytuacji. Osobą bezrobotną długotrwale jest, zgodnie z definicją zawartą w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, osoba bezrobotna pozostająca w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich dwóch lat. Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Świdniku na koniec 2016 roku w ewidencji zarejestrowane były 2 094 osoby długotrwale bezrobotne, co stanowiło aż 62,6% ogólnej liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych. W analizowanym okresie największa liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Świdniku pozostawała bez zatrudnienia **powyżej 24 miesięcy**. W 2014 i 2015 roku osoby pozostające bez zatrudnienia powyżej 24 miesięcy stanowiły 29,3% wszystkich

bezrobotnych w powiecie. Warto zauważyć, iż w 2016 roku zdecydowanie wzrósł odsetek takich osób by na koniec roku wynosił 34,2% ogółu osób bezrobotnych. Osoby długotrwale bezrobotne, które pozostają bez pracy od kilku lat, znalazły się w bardzo niekorzystnej sytuacji, w ciągu ostatnich lat na rynku pracy zaszło bowiem wiele zmian, za którymi osoby te nie potrafiły nadążyć. Obecnie rynek pracy, ze względu na swe specyficzne właściwości, stwarza szczególnie trudną sytuację dla swoich uczestników. Wymaga zupełnie nowych zachowań, umiejętności w zakresie poszukiwania pracy, przygotowania się i przekwalifikowania, radzenia sobie z bezrobociem, utrzymania miejsca pracy. Posiadane umiejętności osób długotrwale bezrobotnych często ulegają dezaktualizacji. Długookresowe przebywanie bez pracy to także wynik braku chęci podejmowania jakiegokolwiek zatrudnienia przez osoby bezrobotne. Jedną z przyczyn takiej sytuacji jest rozwinięta na szeroką skalę „szara strefa”, w której osoby długotrwale bezrobotne stanowią większość „pracujących”. Odpowiedzialność za taką sytuację ponoszą także pracodawcy, którzy nie tworzą nowych legalnych miejsc pracy – m.in. ze względu na wysokie koszty utrzymania pracownika. Osoby bezrobotne podejmując taki rodzaj „zatrudnienia” mają zabezpieczone podstawowe świadczenia ze strony urzędu pracy, w którym są zarejestrowane, oraz w którym zgłaszają zdolność i gotowość do podjęcia zaoferowanego im zatrudnienia. W rzeczywistości takiej gotowości nie wykazują i nie mają nawet zamiaru korzystać z oferowanego im przez publiczne służby zatrudnienia miejsca pracy. Długotrwale bezrobotnych często cechuje niechęć do podjęcia jakiegokolwiek formy zatrudnienia.

- 3. Trudna sytuacja młodych osób bezrobotnych w wieku do 30 lat, w tym do 25 lat oraz bezrobotnych absolwentów.** Problemy osób młodych, na rynku pracy wynikają z wielu aspektów. Z jednej strony nadal zauważalny jest rozdźwięk między ofertą szkół, a oczekiwaniami pracodawców. Ponadto zarówno pracodawcy, jak i absolwenci poszukujący pracy sygnalizują, że główną barierą w podjęciu pracy jest brak doświadczenia zawodowego. Kolejnym aspektem mającym wpływ na zjawisko bezrobocia młodych osób jest szybkość dezaktualizacji kwalifikacji. Jak wynika z danych Komisji Europejskiej ponad połowa dzisiejszych uczniów w Unii Europejskiej będzie pracować w zawodach, o których nikt jeszcze nie słyszał. W tym zakresie niezbędne jest zdobywanie dodatkowych kompetencji, które umożliwią

dostosowanie się do zmian. Ponadto istotnym jest, aby na etapie edukacji, poza formalnymi kwalifikacjami, młode osoby rozwijały kompetencje związane z wyszukiwaniem informacji, umiejętnością ich wykorzystania oraz otwartością na nową wiedzę. Analizując problem bezrobocia młodych osób nie sposób pominąć aspektu świadomego wyboru szkoły. Wybór ten powinien być poprzedzony analizą predyspozycji psychofizycznych oraz ustaleniem mocnych i słabych stron. Problem bezrobocia wśród osób w wieku do 30 roku życia jest tym większy, im trudniejsza sytuacja występuje na lokalnym rynku pracy. Ograniczona liczba przedsiębiorstw, brak miejsc pracy dla młodych niedoświadczonych zawodowo osób oraz młodych absolwentów, determinuje częstsze migracje młodych osób w poszukiwaniu zatrudnienia. Osoby młode są szczególną grupą na rynku pracy z uwagi na to, że to właśnie oni stanowią grupę najbardziej poszukiwaną, a z drugiej strony spotykają się z największymi problemami związanymi z wejściem na rynek pracy. W związku z przedstawionymi informacjami niezwykle ważnym wyzwaniem dla całego systemu edukacyjnego oraz publicznych służb zatrudnienia jest przeciwdziałanie trudnej i skomplikowanej sytuacji młodych osób wstępujących na rynek pracy. Należy zauważyć, iż liczba osób bezrobotnych w wieku do 30 lat to 922 osoby tj. 27,6% ogółu osób bezrobotnych, natomiast liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych w wieku do 25 lat to 453, co stanowi 13,5% ogólnej liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych.

- 4. Niekorzystna sytuacja osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat.** W chwili obecnej mamy do czynienia z powolnymi, choć nieuniknionymi, przemianami i przeobrażeniami struktury społeczno demograficznej naszego kraju. Z jednej strony wydłuża się średnia długość życia, poprawia przeciętny stan zdrowia, rozwijają się możliwości medycyny. Z drugiej strony spadają wskaźniki dzietności, zmniejsza się udział pokoleń młodszych - przedprodukcyjnych, a rośnie udział pokoleń starszych - poprodukcyjnych. Obecnie kategoria wiekowa 50+ stanowi 34% ogółu ludności Polski, podczas gdy w 2040, według prognoz GUS, jej udział wzrośnie do 50%. Odzwierciedlać się to będzie w wartościach wskaźnika obciążenia demograficznego (stosunek liczby ludności 65+ do ludności w wieku 15-64). W 2030 roku będzie to już 36%, a w 2040 – 41%. Na opisany powyżej proces starzenia się ludności nakłada się także zjawisko transformacji społeczno-gospodarczej. Skutki tych przemian dotknęły

w szczególności, i dotyczą nadal, pokolenie po 50 roku życia. Bardzo duży odsetek osób powyżej 50 tego roku życia w Polsce nie pracuje. Faktem jest też, iż Polska ma jeden z najniższych w Europie wskaźników zatrudnienia osób dojrzałych. Powszechnie zauważalne jest także pogorszenie się ich sytuacji na rynku pracy, powodujące ryzyko braku zatrudnienia i nieaktywności zawodowej znacznie częstsze niż w innych grupach wiekowych. Osoby w wieku 50 lat i więcej znajdują się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy i napotykać bariery utrudniające aktywność zawodową. Dotyczą one zarówno kwestii potencjału zawodowego (niezadawalający zakres i poziom umiejętności IT, językowych, biznesowych) oraz aspektów mentalnych związanych z funkcjonowaniem wśród pracodawców stereotypów na temat np. niskiej elastyczności działania i trudności w opanowywaniu nowych kompetencji, jak i barier w samej grupie pracowników 50+ (związanych z potencjalną gotowością do aktywności, tj. niższa samoocena, trudności zdrowotne i inne). Ich trudną pozycję pogłębiają dodatkowo czynniki wynikające ze specyfiki pokolenia: niższy niż u pozostałych kategorii bezrobotnych poziom wykształcenia, trudności w dostosowaniu się do potrzeb pracodawców oraz zmieniających się technologii. Wzrost biernych zawodowo i duża liczba bezrobotnych wśród osób w wieku 50+ stają się niepokojące w świetle prognoz demograficznych, według których połączenie rosnącej liczby starszych osób w społeczeństwie z zahamowaniem przyrostu naturalnego prowadzi do starzenia się zasobów siły roboczej w Polsce. W związku z powyższym konieczne i uzasadnione jest podejmowanie działań zmierzających do aktywizacji zawodowej osób w wieku powyżej 50 lat. Przedwczesna dezaktywacja zawodowa jest poważnym problemem, wymagającym skutecznych interwencji na regionalnym rynku pracy. Ważnym wyzwaniem jest więc wypracowanie odpowiednich rozwiązań, mających na celu zapobieganie przedwczesnemu wycofywaniu się z rynku pracy poprzez zwiększanie zdolności zatrudnienia starszych pracowników oraz promowanie aktywnego starzenia się. Problem ten jest także istotny i widoczny w powiecie świdnickim. Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Świdniku na koniec 2014 roku zarejestrowanych było 889 osób w wieku powyżej 50 lat – 22,9% ogółu osób bezrobotnych, na koniec 2015 roku zarejestrowanych było 951 osób, natomiast na koniec 2016 roku 887 osób, co stanowiło odpowiednio 24,8% oraz 26,5% ogólnej liczby osób bezrobotnych.

5. **Niekorzystna sytuacja demograficzna w powiecie świdnickim** – zauważalny jest znaczący spadek liczby mieszkańców na przestrzeni lat 2013-2015 oraz ubytek naturalny (oznacza to liczbę zgonów przewyższającą liczbę urodzeń). Powiat świdnicki boryka się z problemem odpływu mieszkańców do innych powiatów lub za granicę. Szczególnie niepokojący jest odpływ osób w wieku produkcyjnym. Można także zaobserwować proces starzenia się społeczeństwa w powiecie - liczba osób w wieku produkcyjnym zmniejsza się, natomiast liczba osób w wieku poprodukcyjnym zwiększa się. Taka sytuacja stanowi niekorzystną prognozę demograficzną – gospodarczą dla powiatu świdnickiego. Prognoza demograficzna dla powiatu świdnickiego jest spójna z prognozą dla województwa. Powiat świdnicki ze względu na swoją specyfikę będzie charakteryzował się dodatnim bilansem migracyjnym i ujemnym bilansem naturalnym. Szacuje się, że liczba ludności będzie ulegała stałej regresji. W 2025 roku powiat świdnicki będzie miał o 2 428 osób mniej niż w 2016 roku, a w 2045 roku liczba mieszkańców ma się zmniejszyć do 61 883. W prognozowanym okresie nastąpią zmiany w strukturze ludności według grup wiekowych. Przewidywany jest jedynie stały wzrost ludności w wieku emerytalnym, co będzie stanowiło problem dla całego powiatu świdnickiego. Szacuje się również, że liczba osób mieszkających w miastach zmniejszać będzie się szybciej niż liczba osób mieszkających na wsi.
6. Niezwykle ważnym i aktualnym problemem oraz czynnikiem demobilizującym młode bezrobotne osoby, młode bezrobotne kobiety posiadające dzieci, **jest brak chęci do pracy motywowany wprowadzeniem nowych instrumentów wspierających rodzinę w postaci świadczeń wychowawczych w ramach programu Rodzina 500+ oraz uzyskiwaniem innych zasiłków z Ośrodka Pomocy Społecznej**. Duża grupa młodych bezrobotnych kobiet posiadających dziecko lub dzieci, nie jest zainteresowana aktywizacją zawodową. Informacje o trudnej sytuacji młodych bezrobotnych osób potwierdzają także dane Powiatowego Urzędu Pracy w Świdniku.
7. **Wśród osób, które nie są gotowe do podjęcia pracy wyraźnie przeważają bezrobotni z III profilem pomocy**. W III profilu pomocy zaklasyfikowanych jest duży odsetek kobiety posiadających dzieci. Brak gotowości do podjęcia pracy jest zapewne efektem nowego programu 500+, koniecznością sprawowania opieki nad dzieckiem lub dziećmi oraz pozostawianiem na utrzymaniu pracującego małżonka,

co powoduje bierność zawodową szczególnie wśród bezrobotnych młodych kobiet z III profilu. Według danych profil III na koniec 2015 roku posiadało 1 000 osób tj. 26,6% ogółu osób bezrobotnych, natomiast na koniec 2016 roku – 1 022 osoby, co stanowi 31,0% wszystkich zarejestrowanych osób bezrobotnych. W związku z powyższym konieczne jest wprowadzenie instrumentów aktywizujących osoby bezrobotne z III profilu – najbardziej oddalone od rynku pracy.

III. Określenie mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń lokalnego rynku pracy - analiza SWOT dla powiatu świdnickiego

Poniżej przedstawiona została analiza SWOT, która dotyczy efektywności lokalnego rynku pracy w powiecie świdnickim. Analiza SWOT jest jedną z prostszych i najczęściej stosowanych technik analitycznych. Skrót SWOT pochodzi od czterech angielskich słów: Strengths (silne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse), Threats (zagrożenia). Metoda ta służy do oceny wewnętrznych i zewnętrznych czynników warunkujących rozwój danego podmiotu. W oparciu o pogłębioną analizę znajdujących się w niniejszym raporcie źródeł i wyników badań, identyfikujących kluczowe dla jego rozwoju słabe i mocne strony oraz szanse i zagrożenia na przyszłość. Analiza uwzględnia zarówno czynniki makroekonomiczne, jak i czynniki ściśle związane z popytą i podażą na pracę oraz ich dopasowaniem. Bierze przy tym pod uwagę także czynniki społeczne oraz kwestie związane z funkcjonowaniem Publicznych Służb Zatrudnienia. Analiza SWOT obejmuje identyfikację i klasyfikację czynników wewnętrznych (mocne i słabe strony) i zewnętrznych (szanse i zagrożenia) warunkujących rozwój obszaru objętego badaniem. Zderzenie ze sobą mocnych i słabych stron z szansami i zagrożeniami pozwala określić pozycję (potencjał) obszaru, a także możliwość osłabienia lub wzmocnienia siły oddziaływania tych czynników. Metoda analizy SWOT jest, w odniesieniu do planów o charakterze społecznym, najlepszym sposobem zidentyfikowania, sklasyfikowania, oceny i zdiagnozowania czynników wpływających na rozwój badanego obszaru i opracowania na tej podstawie najkorzystniejszej strategii.

W przygotowywaniu analizy SWOT lokalnego rynku pracy w powiecie świdnickim przyjęto następujące definicje słabych i mocnych stron oraz szans i zagrożeń:

- **Mocne strony** – to obszary, gdzie obecne działania uważane są za skuteczne w odniesieniu do obecnych i przyszłych potrzeb, stosowane metody w ich realizacji są również skuteczne, a mechanizmy koordynacji i zarządzania są właściwe. To zjawisko pozytywne z punktu widzenia możliwości kształtowania rozwoju lokalnego rynku pracy, na które bezpośredni wpływ ma sam Powiatowy Urząd Pracy w Świdniku.
- **Słabe strony** – to obszary występowania słabości w odniesieniu do obecnych i przyszłych potrzeb oraz przeszkody w wykorzystaniu szans. To zjawisko ograniczające możliwości rozwoju, na które bezpośredni wpływ ma sam Powiatowy Urząd Pracy w Świdniku.
- **Szanse** – to obszary, które będą miały korzystny wpływ na kształtowanie lokalnego rynku pracy. Analizując szanse należy wskazać praktyczne prawdopodobieństwo ich powstania oraz ich potencjalne znaczenie. To zjawisko pozytywne z punktu widzenia możliwości kształtowania rozwoju lokalnego rynku pracy w powiecie świdnickim, którego występowanie jest uwarunkowane czynnikami leżącymi poza możliwościami bezpośredniego wpływu Powiatowy Urząd Pracy w Świdniku.
- **Zagrożenia** – to obszary, które będą miały niekorzystny wpływ na kształtowanie lokalnego rynku pracy. Analizując zagrożenia należy wskazać praktyczne prawdopodobieństwo ich powstania zagrożeń oraz ich potencjalne znaczenie. To zjawisko negatywne z punktu widzenia możliwości kształtowania rozwoju lokalnego rynku pracy w powiecie świdnickim, którego występowanie jest uwarunkowane czynnikami leżącymi poza możliwościami bezpośredniego wpływu Powiatowego Urzędu Pracy w Świdniku.

Tabela 22. Analiza SWOT – lokalny rynek pracy w powiecie świdnickim.

Mocne strony	Słabe strony
Znaczne zasoby kapitału ludzkiego.	Stosunkowo niewielka liczba inwestycji zagranicznych na terenie powiatu świdnickiego.
Stabilny zasób ludności w wieku produkcyjnym (relatywnie dobre prognozy demograficzne dla lokalnego rynku pracy).	Niebezpieczeństwo marginalizacji kapitału rodzimego i upadku podmiotów niekonkurencyjnych.
Względnie wysokie nasycenie kapitałem fizycznym w powiecie.	Wysoki poziom bezrobocia rejestrowany w powiecie świdnickim.
Znaczny odsetek młodych ludzi.	Zwiększająca się liczba bezrobotnych pozbawionych prawa do zasiłku.
Kształcenie w powiecie odbywa się na różnych poziomach. Jakość kwalifikacji pracowniczych gwarantuje rozbudowany i elastyczny system szkolnictwa dający możliwość dostosowania profilu nauczania do potrzeb inwestorów.	Strukturalny i utrwalony charakter bezrobocia.
Rosnący poziom wykształcenia i kwalifikacji zawodowych mieszkańców, wzrost świadomości osób dorosłych w zakresie konieczności podnoszenia kwalifikacji.	Zjawisko pokoleniowego dziedziczenia bezrobocia.
Szerokie możliwości szkolenia zawodowego oferowane przez szkoły zawodowe oraz firmy szkoleniowe, w szczególności finansowane bezpośrednio z UE lub za pośrednictwem PUP.	Wysoki poziom bezrobocia wśród osób młodych. Udział kategorii osób w wieku do 30 roku życia wśród ogółu bezrobotnych to 27,6%.
Możliwość dostosowania umiejętności pracowników do potrzeb i oczekiwań pracodawców, a tym samym skuteczniejszą realizację polityki rekrutacyjnej oferuje Powiatowy Urząd Pracy w Świdniku.	Bardzo duży odsetek osób długotrwale bezrobotnych - aż 62,6%.
Na terenie powiatu systematycznie zwiększa się liczba podmiotów gospodarczych, szczególnie podmiotów małych i średnich.	Osoby bezrobotne powyżej 50 tego roku życia to 26,5%.
Rosnący potencjał ekonomiczno-wytwórczy przedsiębiorstw, wysokie kwalifikacje pracowników i długie tradycje niektórych branż, zdecydowana przewaga własności prywatnej, obecność kapitału zagranicznego, korzystna struktura rodzajowa przedsiębiorstw oraz ich działania eksportowe.	Niska aktywność ekonomiczna, zwłaszcza kobiet.

Pozytywnie na potencjał podmiotów gospodarczych wpływa także niewielka odległość pomiędzy miejscowościami powiatu świdnickiego, a Lublinem centrum gospodarczym całego regionu.	Niska mobilność przestrzenna i zawodowa bezrobotnych mieszkańców powiatu świdnickiego.
Dobrze rozwinięta sieć instytucji otoczenia biznesu.	Ukryte bezrobocie w rolnictwie.
Większość osób bezrobotnych – 67,7% to osoby poniżej 45 tego roku życia a 46,0% nie ukończyło 34 lat.	Stosunkowo niska aktywność osób bezrobotnych w poszukiwaniu zatrudnienia, w tym samozatrudniania się.
Zdecydowana większość bezrobotnych – 77,3% posiada, co najmniej wykształcenie zawodowe.	Niewielka zdolność i chęć migracji zarobkowej szczególnie wśród osób bezrobotnych.
Relatywnie wysoki i ciągle wzrastający poziom wykształcenia i kwalifikacji zawodowych osób bezrobotnych.	Mniejsza liczba przedsiębiorstw z branży produkcyjnej, tworzących miejsca pracy dla pracowników z niskimi kwalifikacjami.
Pozytywny wpływ subsydiowanych form zatrudnienia na kształtowanie popytu na pracę, który w znaczący sposób wpływa na ożywienie regionalnego rynku pracy.	Nakładanie się charakterystyk wyróżniających osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy.
Wysoka efektywność dotychczasowych działań aktywizacyjnych podejmowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Świdniku.	Niski poziom wynagrodzeń.
Skuteczna realizacja programów rynku pracy.	Brak zainteresowania uczniów kierunkami kształcenia w zawodach deficytowych.
Szerokie spektrum form aktywizacji społecznej i zawodowej realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Świdniku.	
Współpraca z placówkami oświatowymi.	
Wzrost samozatrudnienia.	
Utrzymujący się wzrost liczby podmiotów gospodarczych.	
Dominacja mikroprzedsiębiorstw w strukturze podmiotów gospodarczych.	
Dobry poziom wykorzystania środków funduszy europejskich i Funduszu Pracy (FP).	

Szanse	Zagrożenia
Możliwość pozyskiwania przez PUP zewnętrznych środków finansowych.	Starzenie się społeczeństwa. Spadek liczby osób w wieku produkcyjnym, przy jednoczesnym wzroście liczby osób w wieku poprodukcyjnym.
Poprawa kwalifikacji zawodowych osób bezrobotnych, szczególnie z grup ryzyka.	Ubytek naturalny (liczba zgonów przewyższająca liczbę urodzeń).
Wspomaganie zatrudnienia przez PUP w Świdniku	Przewidywany odpływ wykwalifikowanych pracowników.
Rozwój gospodarki napędzany poprzez wzrost w przetwórstwie przemysłowym, budownictwie oraz usługach.	Szara strefa zatrudnienia, ukryte bezrobocie
Reorientacja preferencji pracodawców – motywacja pracownika staje się ważniejsza niż wykształcenie.	Postępująca migracja do innych części Polski i za granicę, szczególnie osób młodych i wykształconych. Emigracja zarobkowa.
Rozwój regionu oraz przemiany na rynku pracy dzięki wykorzystaniu funduszy strukturalnych.	Pogłębianie się strukturalnego charakteru bezrobocia ze względu na brak miejsc pracy dla kobiet.
Wzrastający poziom wykształcenia młodych osób.	Coraz trudniejsza aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych ze względu na pozostawanie w rejestrach osób defaworyzowanych na rynku pracy.
Relatywna stabilizacja zatrudnienia w regionie. Utrzymywany poziom zatrudnienia.	Brak możliwości identyfikacji osób niechętnych do podjęcia zatrudnienia, zarejestrowanych w PUP m.in. ze względu na ubezpieczenie zdrowotne.
Dostosowanie kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy.	Przewidywany wzrost obciążenia demograficznego ze względu na wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym.
Wzrost świadomości w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych.	Długotrwałe bezrobocie prowadzące do zjawiska ubóstwa, patologii, wykluczenia społecznego oraz marginalizacji.
Rozwój małych i średnich przedsiębiorstw w powiecie.	Dziedziczenie bezrobocia, a w konsekwencji biedy.

Dostępność środków Unii Europejskiej.	Niskie zainteresowanie pracodawców kształceniem pracowników.
Działania skierowane na dopasowanie kwalifikacji osób bezrobotnych mające na celu zmniejszenie dysproporcji między popytem a podażą na rynku pracy.	Niechęć długookresowa bezrobotnych do udziału w programach aktywizacyjnych i podejmowania dalszej edukacji.
Systematyczny wzrost ilości podmiotów gospodarczych w badanym powiecie.	Wzrost liczby osób niepracujących, utrzymujących się z zasiłków socjalnych.
Komplementarność wykształcenia preferowanego przez przedsiębiorców z tym, które najczęściej posiadają osoby bezrobotne (zawodowe, średnie).	Utrzymujący się niski odsetek firm generujących zatrudnienie doprowadzić może do odpływu osób z badanego terenu, zainteresowanych uzyskaniem zatrudnienia. Szczególnie istotne jest to w przypadku wykwalifikowanych pracowników
Bliskość dużego miasta i możliwość podejmowania pracy na jego terenie.	
Zainteresowanie tworzeniem nowych miejsc pracy przy wsparciu lokalnych instytucji rynku pracy.	
Redukcja bezrobocia – aktywizacja osób bezrobotnych i podnoszenie ich kwalifikacji poprzez szkolenia.	
Dobre możliwości rozwoju gospodarstw agroturystycznych oraz innej działalności pozarolniczej na terenach wiejskich	

IV. Cele i działania Programu promocji zatrudnienia i aktywizacji lokalnego rynku pracy w powiecie świdnickim na lata 2018- 2022

(odbiorcy, formy wsparcia, źródła finansowania, monitoring Programu po zakończeniu każdego roku według określonego przez Wykonawcę wzoru sprawozdania z podjętych działań za każdy rok)

Na podstawie zgromadzonych i przeanalizowanych danych dokonano określenia i opisanie misji Powiatowego Urzędu Pracy w Świdniku.

Misją strategiczną jest przeciwdziałanie bezrobociu i dążenie do zwiększenia poziomu zatrudnienia przez podejmowanie działań mających na celu aktywizację zawodową osób bezrobotnych oraz oferowanie usług i instrumentów rynku pracy dostosowanych do lokalnych potrzeb.

Powiatowy Urząd Pracy w Świdniku realizuje swoją misję poprzez wspieranie osób bezrobotnych w znalezieniu zatrudnienia, oraz wspieranie pracodawców w znalezieniu odpowiednich kandydatów do pracy. W celu efektywnego i skutecznego realizowania wyznaczonych działań w obszarze rynku pracy, Powiatowy Urząd Pracy dąży do zwiększenia zakresu współpracy z lokalnymi partnerami i wzrostu jakości świadczonych usług. Wspierając działania w obszarze edukacji, Powiatowy Urząd Pracy dąży do łagodzenia negatywnych skutków bezrobocia i ograniczenia skali tego zjawiska w przyszłości.

Cele *Programu promocji zatrudnienia i aktywizacji lokalnego rynku pracy w powiecie świdnickim na lata 2018-2022* zostały określone na podstawie dokonanej diagnozy sytuacji oraz możliwości prowadzenia interwencji na rynku pracy w ramach obowiązujących przepisów prawa. Sprzyjać będą one osiągnięciu celu nadrzędnego.

Zidentyfikowany cel nadrzędny Programu promocji zatrudnienia i aktywizacji lokalnego rynku pracy w powiecie świdnickim na lata 2018-2022: wzrost poziomu aktywności zawodowej mieszkańców powiatu świdnickiego.

Cel główny, cele szczegółowe oraz priorytety i zadania przyjęte w programie są zgodne z projektem Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na 2017 r. oraz Krajowym Planem Działań na rzecz Zatrudnienia na lata 2015-2017. W ramach Programu określone zostały cztery główne – strategiczne cele, w ramach których zidentyfikowano 13 celów szczegółowych, które zostaną osiągnięte w wyniku realizacji poszczególnych zadań:

Cel strategiczny 1

Aktywizacja osób bezrobotnych pozostających bez pracy

Cel strategiczny 2

Promocja lokalnej przedsiębiorczości

Cel strategiczny 3

Wspieranie działań w obszarze edukacji

Cel strategiczny 4

**Efektywny Urząd - wzrost jakości usług realizowanych przez Powiatowy Urząd
Pracy w Świdniku**

Tabela 23. Cele strategiczne, cele szczegółowe, działania, realizatorzy oraz wskaźniki monitoringu Programu promocji zatrudnienia i aktywizacji lokalnego rynku pracy w powiecie świdnickim na lata 2018-2022

Cel strategiczny I. Aktywizacja osób bezrobotnych pozostających bez pracy		
Cele szczegółowe	Działania	Wskaźniki monitoringu
I.1. Indywidualna diagnoza sytuacji i potrzeb osób zarejestrowanych	1. Ustalanie profili pomocy dla osób bezrobotnych	Udział ustalonych profili wśród wszystkich zarejestrowanych osób bezrobotnych
	2. Opracowanie indywidualnych planów działania dla osób bezrobotnych	Udział opracowanych indywidualnych planów działania wśród wszystkich sprofilowanych osób bezrobotnych
I.2. Skuteczne pośrednictwo pracy	1. Nawiązywanie i utrzymywanie kontaktów z pracodawcami	Liczba wizyt u pracodawców
		Liczba pozyskanych ofert pracy
	2. Dobór kandydatów do pracy odpowiadających zgłaszanym potrzebom	Liczba wydanych skierowań do pracy
Liczba osób bezrobotnych wyrejestrowanych z tytułu podjęcia pracy		
I.3. Poradnictwo zawodowe dostosowane do potrzeb klientów	1. Pogłębiona pomoc doradcza dla osób zarejestrowanych	Liczba zorganizowanych giełd pracy
		Liczba zrealizowanych porad indywidualnych
	2. Rozwój usług grupowego poradnictwa zawodowego	Liczba uczestników porad grupowych
Liczba uczestników grupowych informacji zawodowych		
I.4. Rozwój kwalifikacji zawodowych mieszkańców powiatu	1. Organizacja szkoleń zawodowych	Liczba osób przeszkolonych w ramach szkoleń indywidualnych i grupowych
		Liczba osób przeszkolonych w ramach bonów szkoleniowych
	2. Współpraca z pracodawcami w zakresie kształcenia ustawicznego	Liczba przeszkolonych osób w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego
I.5. Wsparcie w nabywaniu nowego doświadczenia zawodowego	1. Organizacja staży, w tym w ramach bonów stażowych	Liczba osób skierowanych na staż
I.6. Rozwój współpracy z pracodawcami	1. Organizacja miejsc pracy subsydiowanej	Liczba osób skierowanych na prace subsydiowane
		Liczba osób skierowanych na prace społecznie użyteczne
		Liczba pozyskanych ofert pracy subsydiowanej
I.7. Wspieranie tworzenia nowych miejsc pracy	1. Promowanie wśród lokalnych pracodawców instrumentów rynku pracy wspierających zatrudnienie, realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy oraz inne podmioty i instytucje.	Liczba kontaktów z pracodawcami promujących działania PUP
		Liczba spotkań informacyjnych zorganizowanych dla pracodawców
	2. Organizowanie targów i giełd pracy.	Liczba zorganizowanych targów i giełd pracy
I.8. Zwiększenie świadomości mieszkańców na temat sytuacji na lokalnym rynku pracy	3. Współpraca z pracodawcami w zakresie realizacji instrumentów rynku pracy wspierających tworzenie nowych miejsc pracy.	Liczba pracodawców korzystających z poszczególnych instrumentów rynku pracy
		1. Informowanie o sytuacji i zmianach zachodzących na rynku pracy, w tym upowszechnienie aktualnych danych i prognoz dotyczących zapotrzebowania na kwalifikacje i zawody.
I.9. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych (w tym szczególnie osób młodych do 30 r. ż., osób powyżej 50 r.ż., kobiet, długotrwale bezrobotnych, klientów pomocy społecznej, osób niepełnosprawnych)	1. Opracowanie programów aktywizacji zawodowej dla osób bezrobotnych. Programy mają odpowiadać faktycznym potrzebom osób bezrobotnych mieszkających na terenie powiatu świdnickiego, tzn. powinny uwzględniać zapotrzebowanie na rozwój pożądaných kompetencji oraz umiejętności, które pozwolą na wejście na rynek pracy.	Liczba opracowanych programów/projektów

	2. Pomoc osobom bezrobotnym w wejściu na rynek pracy	Liczba osób bezrobotnych, które podjęły zatrudnienie, w tym za pośrednictwem PUP
		Liczba osób bezrobotnych, które zostały objęte poszczególnymi formami wsparcia oferowanymi przez PUP
	3. Pozyskiwanie dodatkowych funduszy na działania polityki rynku pracy.	Wartość pozyskanych środków z funduszy dodatkowych i liczba osób objętych programami/projektami
Cel strategiczny II. Promocja lokalnej przedsiębiorczości		
Cele szczegółowe	Działania	Wskaźniki monitoringu
II.1. Upowszechnianie postaw przedsiębiorczych	1. Organizacja szkoleń dotyczących prowadzenia własnej działalności gospodarczej	Liczba osób uczestniczących w szkoleniach z zakresu przedsiębiorczości
II.2. Wsparcie osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej	1. Przyznawanie środków na podjęcie działalności gospodarczej	Liczba osób, które rozpoczęły prowadzenie działalności w oparciu o przyznane środki
Cel strategiczny III. Wspieranie działań w obszarze edukacji		
Cele szczegółowe	Działania	Wskaźniki monitoringu
III.1. Promowanie idei kształcenia ustawicznego i zdobywania nowych kwalifikacji zawodowych	1. Zachęcanie osób bezrobotnych do zmiany kwalifikacji zawodowych; promocja mobilności zawodowej.	Liczba osób bezrobotnych, które wzięły udział w szkoleniach oferowanych przez PUP
		Liczba osób bezrobotnych i poszukujących pracy, którym sfinansowane zostały koszty studiów podyplomowych
	2. Promocja i wsparcie kształcenia ustawicznego pracodawców i pracowników.	Liczba osób bezrobotnych, które uzyskały bony na zasiedlenie
		Liczba zorganizowanych spotkań promujących idee kształcenia ustawicznego KFS
		Liczba pracodawców i pracowników uczestniczących we wsparciu finansowanym z KFS
III.2. Dostosowywanie oferty edukacyjnej do potrzeb lokalnego rynku pracy	1. Uruchamianie przez szkoły ponadgimnazjalne nowych kierunków kształcenia dostosowanych do potrzeb rynku pracy.	Liczba nowych kierunków kształcenia
Cel strategiczny IV. Efektywny Urząd - wzrost jakości usług realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Świdniku		
Cele szczegółowe	Działania	Wskaźniki monitoringu
IV.1. Zwiększanie dostępności do oferty Urzędu	1. Pozyskiwanie dodatkowych środków zewnętrznych na realizację zadań Urzędu	Ilość pozyskanych środków ze źródeł krajowych
	2. Zapewnienie ilości doradców klienta obsługujących 1 bezrobotnego zgodnie z obowiązującymi przepisami	Ilość pozyskanych środków ze źródeł europejskich
		Liczba bezrobotnych przypadających na 1 doradcę klienta
IV.2. Profesjonalni pracownicy Urzędu	1. Organizacja szkoleń dla pracowników Urzędu	Liczba pracowników Urzędu skierowanych do odbycia szkoleń z zakresu promocji zatrudnienia
IV.3. Rozwój współpracy z partnerami na rynku pracy	1. Nawiązanie współpracy z partnerami działającymi w obszarze rynku pracy, w tym z agencjami zatrudnienia	Liczba podpisanych porozumień
IV.4. Zwiększenie interaktywności usług świadczonych przez Powiatowy Urząd Pracy	1. Promocja usług świadczonych przez Internet tj. m.in. rejestracja on-line, oferty pracy on-line.	Liczba osób, które skorzystały z rejestracji on-line
		Liczba ofert pracy zamieszczonych on-line

IV.1. Realizatorzy Programu i mierniki monitorowania stopnia realizacji celów

Realizatorami poszczególnych działań wskazanych w ramach niniejszego Programu są następujące instytucje:

- Powiatowy Urząd Pracy,
- Starostwo powiatowe,
- Samorządy gminne,
- Ośrodki pomocy społecznej,
- PCPR,
- Pracodawcy,
- Organizacje pozarządowe,
- Szkoły gimnazjalne i ponadgimnazjalne,
- Uczelnie wyższe.

Nadzór nad realizacją zadań określonych w *Programie promocji zatrudnienia i aktywizacji lokalnego rynku pracy w powiecie świdnickim na lata 2018-2022* będzie sprawowany przez Powiatowy Urząd Pracy w Świdniku. Monitoring będzie odbywał się na bieżąco, natomiast po każdym roku jego realizacji sprawozdanie z wykonania poszczególnych działań przedstawione zostanie łącznie ze sprawozdaniem z działalności Powiatowego Urzędu Pracy za dany rok. Cykliczne monitorowanie stopnia realizacji Programu należy do kompetencji Powiatowego Urzędu Pracy w Świdniku. W tym celu opracowany został zestaw mierników (**wskaźniki monitoringu – Tabela nr 23**), które należy poddać analizie w ujęciu rocznym. Sprawozdania z realizacji Programu powinny być publikowane na stronie internetowej Urzędu, co zagwarantuje pełny dostęp do informacji. Sposób realizacji Programu będzie poddany corocznemu monitoringowi, na podstawie danych gromadzonych w systemie informatycznym, sprawozdań finansowych i statystycznych oraz informacji pozyskanych od poszczególnych komórek organizacyjnych Urzędu. Program finansowany będzie z następujących źródeł:

➤ **Fundusz Pracy**

W poszczególnych latach wielkość środków Funduszu Pracy na realizację aktywnych programów rynku pracy w powiecie, uzależniona będzie od wysokości limitów ustalonych przez Ministra właściwego do spraw pracy w oparciu o obowiązujące w danym okresie przepisy, w tym rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie algorytmu ustalania kwot

środków Funduszu Pracy na finansowanie tych zadań. Poza tym Powiatowy Urząd Pracy będzie ubiegał się o dodatkowe środki uruchamiane z rezerwy Ministra.

➤ **Europejski Fundusz Społeczny**

Zadania na rzecz promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy realizowane będą przy wsparciu środków Europejskiego Funduszu Społecznego, otrzymanych przez Urząd Pracy w wyniku opracowanych projektów systemowych oraz pozyskanych w drodze konkursów zgodnie z potrzebami lokalnego rynku pracy.

➤ **Krajowy Fundusz Szkoleniowy**

Środki Krajowego Funduszu Szkoleniowego przeznaczone na finansowanie działań na rzecz kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców przyznawane będą corocznie zgodnie z wzorem podziału i priorytetami ustalonymi przez Ministra właściwego do spraw pracy.

➤ **Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych**

Wysokość środków PFRON, przeznaczonych na realizację przez Urząd zadań na rzecz aktywizacji i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych, ustalana będzie każdego roku przez Radę Powiatu na podstawie zapotrzebowania zgłoszonego przez Powiatowy Urząd Pracy.

➤ **Budżet Powiatowego Urzędu Pracy**

Bieżąca działalność Urzędu finansowana jest ze środków budżetowych do wysokości określonej w planie finansowym na dany rok kalendarzowy. Środki przeznaczane są m.in. na zapewnienie odpowiednich warunków do prawidłowego realizowania zadań Urzędu oraz finansowanie wynagrodzeń zatrudnionych pracowników.

➤ **Regionalny Program Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020**

➤ **Program Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój**

V. Podsumowanie.

Program promocji zatrudnienia i aktywizacji lokalnego rynku pracy w powiecie świdnickim na lata 2018-2022 jest dokumentem programowym wskazującym kierunki działania Powiatowego Urzędu Pracy, które mają na celu poprawę sytuacji mieszkańców powiatu świdnickiego na lokalnym rynku pracy i są zgodne z priorytetami polityki państwa w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej. Realizacja zaplanowanych działań przyczyni się do ograniczenia bezrobocia i aktywizacji osób pozostających bez zatrudnienia poprzez pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, rozwój kwalifikacji zawodowych, pomoc osobom młodym w zdobyciu doświadczenia zawodowego, wspieranie tworzenia nowych miejsc pracy i rozwój przedsiębiorczości. W celu właściwej realizacji zadań oraz zdiagnozowania zapotrzebowania na pracę wykonywany będzie corocznie monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych, a także prowadzona będzie analiza informacji pozyskanych od pracodawców powiatu świdnickiego dotyczących ich potrzeb kadrowych. Wypracowany zostanie nowy model współpracy z pracodawcami ukierunkowany na uproszczenie procedur i wzmocnienie funkcji Urzędu jako pośrednika pomiędzy pracodawcami a osobami poszukującymi zatrudnienia. Wprowadzony zostanie również proefektywnościowy system wydatkowania środków na aktywizację osób bezrobotnych, w którym instrumenty rynku pracy będą dodatkowym wsparciem dla pracodawców zatrudniających osoby bezrobotne o słabszej kondycji na rynku pracy oraz zapewniających dalsze zatrudnienie po okresie subsydiowania. Zgodnie z założeniami Programu intensywne działania zostaną skierowane do osób bezrobotnych oraz osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy i zagrożonych wykluczeniem społecznym. Zintensyfikowana zostanie współpraca z lokalnymi partnerami rynku pracy w celu realizacji wspólnych przedsięwzięć zmierzających do zaktywizowania osób bezrobotnych z wyżej wymienionych grup. W okresie obowiązywania niniejszego Programu zaplanowane w nim działania będą realizowane w trybie ciągłym, mogą jednak ulec ewentualnemu przeformułowaniu w zależności od potrzeb społecznych i zmieniających się uwarunkowań rynku pracy.

Aneks sprawozdania z realizacji Programu promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy na lata 2018 – 2022

Tabela 24. Sprawozdanie z podjętych działań w ramach Programu promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy w powiecie świdnickim na lata 2018 – 2022 za rok

Cel strategiczny I. Aktywizacja osób bezrobotnych pozostających bez pracy		
Cele szczegółowe	Działania	Wskaźniki monitoringu
I.1. Indywidualna diagnoza sytuacji i potrzeb osób zarejestrowanych	1. Ustalanie profili pomocy dla osób bezrobotnych	
	2. Opracowanie indywidualnych planów działania dla osób bezrobotnych	
I.2. Skuteczne pośrednictwo pracy	1. Nawiązywanie i utrzymywanie kontaktów z pracodawcami	
	2. Dobór kandydatów do pracy odpowiadających zgłaszanym potrzebom	
I.3. Poradnictwo zawodowe dostosowane do potrzeb klientów	1. Pogłębiona pomoc doradcza dla osób zarejestrowanych	
	2. Rozwój usług grupowego poradnictwa zawodowego	
I.4. Rozwój kwalifikacji zawodowych mieszkańców powiatu	1. Organizacja szkoleń zawodowych	
	2. Współpraca z pracodawcami w zakresie kształcenia ustawicznego	
I.5. Wsparcie w nabywaniu nowego doświadczenia zawodowego	1. Organizacja staży, w tym w ramach bonów stażowych	
I.6. Rozwój współpracy z pracodawcami	1. Organizacja miejsc pracy subsydiowanej	
I.7. Wspieranie tworzenia nowych miejsc pracy	1. Promowanie wśród lokalnych pracodawców instrumentów rynku pracy wspierających zatrudnienie, realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy oraz inne podmioty i instytucje.	
	2. Organizowanie targów i giełd pracy.	
	3. Współpraca z pracodawcami w zakresie realizacji instrumentów rynku pracy wspierających tworzenie nowych miejsc pracy.	
I.8. Zwiększenie świadomości mieszkańców na temat sytuacji na lokalnym rynku pracy	1. Informowanie o sytuacji i zmianach zachodzących na rynku pracy, w tym upowszechnienie aktualnych danych i prognoz dotyczących zapotrzebowania na kwalifikacje i zawody.	

I.9. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych (w tym szczególnie osób młodych do 30 r. ż., osób powyżej 50 r. ż., kobiet, długotrwale bezrobotnych, klientów pomocy społecznej, osób niepełnosprawnych)	1. Opracowanie programów aktywizacji zawodowej dla osób bezrobotnych. Programy mają odpowiadać faktycznym potrzebom osób bezrobotnych mieszkających na terenie powiatu świdnickiego, tzn. powinny uwzględniać zapotrzebowanie na rozwój pożądaných kompetencji oraz umiejętności, które pozwolą na wejście na rynek pracy.	
	2. Pomoc osobom bezrobotnym w wejściu na rynek pracy	
	3. Pozyskiwanie dodatkowych funduszy na działania polityki rynku pracy.	
Cel strategiczny II. Promocja lokalnej przedsiębiorczości		
Cele szczegółowe	Działania	Wskaźniki monitoringu
II.1. Upowszechnianie postaw przedsiębiorczych	1. Organizacja szkoleń dotyczących prowadzenia własnej działalności gospodarczej	
II.2. Wsparcie osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej	1. Przyznawanie środków na podjęcie działalności gospodarczej	
Cel strategiczny III. Wspieranie działań w obszarze edukacji		
Cele szczegółowe	Działania	Wskaźniki monitoringu
III.1. Promowanie idei kształcenia ustawicznego i zdobywania nowych kwalifikacji zawodowych	1. Zachęcanie osób bezrobotnych do zmiany kwalifikacji zawodowych; promocja mobilności zawodowej.	
	2. Promocja i wsparcie kształcenia ustawicznego pracodawców i pracowników.	
III.2. Dostosowywanie oferty edukacyjnej do potrzeb lokalnego rynku pracy	1. Uruchamianie przez szkoły ponadgimnazjalne nowych kierunków kształcenia dostosowanych do potrzeb rynku pracy.	
Cel strategiczny IV. Efektywny Urząd - wzrost jakości usług realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Świdniku		
Cele szczegółowe	Działania	Wskaźniki monitoringu
IV.1. Zwiększanie dostępności do oferty Urzędu	1. Pozyskiwanie dodatkowych środków zewnętrznych na realizację zadań Urzędu	
	2. Zapewnienie ilości doradców klienta obsługujących 1 bezrobotnego zgodnie z obowiązującymi przepisami	
IV.2. Profesjonalni pracownicy Urzędu	1. Organizacja szkoleń dla pracowników Urzędu	
IV.3. Rozwój współpracy z partnerami na rynku pracy	1. Nawiązanie współpracy z partnerami działającymi w obszarze rynku pracy, w tym z agencjami zatrudnienia	
IV.4. Zwiększenie interaktywności usług świadczonych przez Powiatowy Urząd Pracy	1. Promocja usług świadczonych przez Internet tj. m.in. rejestracja on-line, oferty pracy on-line.	

Spis rysunków

<i>Rysunek 1. Mapa powiatu świdnickiego.....</i>	<i>6</i>
<i>Rysunek 2. Liczba mieszkańców powiatu świdnickiego w latach 2010 – 2016 r. (opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego)</i>	<i>14</i>
<i>Rysunek 3. Przyrost naturalny w powiecie świdnickim w latach 2010 – 2016. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS)</i>	<i>15</i>
<i>Rysunek 4. Wskaźnik obciążenia demograficznego (ludność osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym) w powiecie świdnickim w latach 2010-2016. (Opracowanie własne na podstawie danych GUS).....</i>	<i>16</i>
<i>Rysunek 5. Liczba podmiotów gospodarczych w powiecie świdnickim na koniec grudnia w latach 2010 – IX.2016 r. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS)</i>	<i>19</i>
<i>Rysunek 6. Absolwenci danego typu szkół w ogólnej liczbie absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w powiecie świdnickim (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS)</i>	<i>32</i>
<i>Rysunek 7. Stopa bezrobocia w powiecie świdnickim w latach 2014 – 2016 (źródło opracowanie własne na podstawie danych PUP w Świdniku).....</i>	<i>33</i>
<i>Rysunek 8. Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych z podziałem na płeć według danych na koniec roku w latach 2014 – 2016. (źródło opracowanie własne na podstawie danych PUP w Świdniku)</i>	<i>33</i>
<i>Rysunek 9. Liczba bezrobotnych w końcu okresu (stan na ostatni dzień miesiąca) według gminy w powiecie świdnickim (źródło opracowanie własne na podstawie danych PUP w Świdniku)</i>	<i>34</i>
<i>Rysunek 10. Struktura bezrobotnych ze względu na płeć i miejsce zamieszkania w latach 2014 – 2016 (stan na 31 XII) (źródło opracowanie własne na podstawie danych PUP w Świdniku)</i>	<i>36</i>
<i>Rysunek 11. Struktura wieku osób bezrobotnych w powiecie świdnickim w latach 2014-2016 (stan na 31 XII)</i>	<i>37</i>
<i>Rysunek 12. Struktura poziomu wykształcenia bezrobotnych w powiecie świdnickim w latach 2014-2016 (stan na 31 XII)</i>	<i>38</i>
<i>Rysunek 13. Struktura czasu pozostawania bez pracy [w miesiącach] osób bezrobotnych w powiecie świdnickim w latach 2014-2016 (stan na 31 XII).....</i>	<i>39</i>

Spis tabel:

Tabela 1. Podstawowe dane charakteryzujące gminy powiatu świdnickiego	7
Tabela 2. Charakterystyka gmin powiatu świdnickiego na koniec 2016 roku. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS)	13
Tabela 3. Ludność powiatu świdnickiego oraz województwa lubelskiego według kategorii. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS)	14
Tabela 4. Przewidywane zmiany liczby ludności w powiecie świdnickim w latach 2025-2045. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS).....	16
Tabela 5. Zarejestrowane przedsiębiorstwa w poszczególnych gminach powiatu świdnickiego na dzień 30.09.2017 r. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS)	19
Tabela 6. Struktura podmiotów gospodarczych z uwzględnieniem liczby zatrudnionych pracowników na dzień 30.09.2017 r. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS).....	20
Tabela 7. Branże i liczba podmiotów w powiecie świdnickim na dzień 30.09.2017r. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS).....	20
Tabela 8. Zatrudnieni w powiecie świdnickim w latach 2010 – 2016 (źródło: opracowanie własne, dane GUS).....	21
Tabela 9. Zatrudnieni w powiecie świdnickim z uwzględnieniem miast i gmin powiatu w 2016 roku (źródło: opracowanie własne, dane GUS).....	22
Tabela 10. Struktura zatrudnienia w powiecie świdnickim w 2016 roku ze względu na sektor działalności PKD. (źródło: opracowanie własne, dane GUS).....	23
Tabela 11. Liczba bezrobotnych z podziałem na płeć w końcu okresu (stan na ostatni dzień miesiąca) według gminy w powiecie świdnickim (źródło opracowanie własne na podstawie danych PUP w Świdniku).....	35
Tabela 12. Napływ bezrobotnych do ewidencji i wyrejestrowania bezrobotnych z ewidencji (stan na ostatni dzień miesiąca)	35
Tabela 13. Liczba osób bezrobotnych z uwzględnieniem wieku w powiecie świdnickim w latach 2014-2016 (stan na 31 XII).....	37
Tabela 14. Liczba osób bezrobotnych z uwzględnieniem poziomu wykształcenia w powiecie świdnickim w latach 2014-2016 (stan na 31 XII).....	38
Tabela 15. Liczba osób bezrobotnych z uwzględnieniem czasu pozostawania bez pracy [w miesiącach] w powiecie świdnickim w latach 2014-2016 (stan na 31 XII).....	39
Tabela 16. Struktura osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w 2014 roku (stan na 31 XII).....	40
Tabela 17. Struktura osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w 2015 i 2016 roku (stan na 31 XII).....	40
Tabela 18. Osoby bezrobotne według profilu pomocy w 2015 i 2016 roku (stan na 31 XII).....	42
Tabela 19. Zawody nadwyżkowe i deficytowe w powiecie świdnickim w 2014 roku	44
Tabela 20. Zawody nadwyżkowe i deficytowe w powiecie świdnickim 2015 roku	45
Tabela 21. Zawody nadwyżkowe i deficytowe w powiecie świdnickim 2016 roku	46

<i>Tabela 22. Analiza SWOT – lokalny rynek pracy w powiecie świdnickim.....</i>	<i>63</i>
<i>Tabela 23. Cele strategiczne, cele szczegółowe, działania, realizatorzy oraz wskaźniki monitoringu Programu promocji zatrudnienia i aktywizacji lokalnego rynku pracy w powiecie świdnickim na lata 2018-2022.....</i>	<i>69</i>
<i>Tabela 24. Sprawozdanie z podjętych działań w ramach Programu promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy w powiecie świdnickim na lata 2018 – 2022 za rok</i>	<i>74</i>